

**İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI
ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**

1 OCAK – 30 EYLÜL 2017
HESAP DÖNEMİNE AİT ÖZET
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR
VE DİPNOTLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI.....	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI	3
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI.....	4
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI	5
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR	6-46
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	
NOT 3 FİNANSAL YATIRIMLAR	
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	
NOT 5 STOKLAR	
NOT 6 MADDİ DURAN VARLIKLAR	
NOT 7 KARŞILIKLAR	
NOT 8 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	
NOT 9 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ.....	

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**30 EYLÜL 2017 VE 31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Not Referansları	(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Cari Dönem 30.09.2017	(Bağımsız Denetimden Geçmiş) Önceki Dönem 31.12.2016
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar		2.405.598	1.972.904
Nakit ve Nakit Benzerleri	4	2.038.209	1.737.642
Ticari Alacaklar		38.135	20.254
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		<i>19.071</i>	<i>13.427</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		<i>19.064</i>	<i>6.827</i>
Diğer Alacaklar		1.285	1.727
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		<i>1.285</i>	<i>1.727</i>
Stoklar	5	205.118	149.906
Peşin Ödenmiş Giderler		63.510	26.380
Cari Dönem Vergisi ile İlgili Varlıklar		149	61
Diğer Dönen Varlıklar		59.192	36.934
Duran Varlıklar		1.129.124	1.155.958
Finansal Yatırımlar	3	226.111	225.811
Diğer Alacaklar		7.082	7.019
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		<i>7.082</i>	<i>7.019</i>
Canlı Varlıklar		11.344	10.317
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		110.307	112.088
Maddi Duran Varlıklar	6	646.582	682.084
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		24.821	20.369
<i>Şerefiye</i>		<i>15.773</i>	<i>15.773</i>
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		<i>9.048</i>	<i>4.596</i>
Peşin Ödenmiş Giderler		23.011	16.252
Ertelenmiş Vergi Varlığı		61.318	59.449
Diğer Duran Varlıklar		18.548	22.569
TOPLAM VARLIKLAR		3.534.722	3.128.862

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**30 EYLÜL 2017 VE 31 ARALIK 2016 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Cari Dönem 30.09.2017	(Bağımsız Denetimden Geçmiş) Önceki Dönem 31.12.2016
Not Referansları		
KAYNAKLAR		
Kısa Vadeli Yükümlülükler	336.619	199.219
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	2.094	13.332
Ticari Borçlar	59.401	41.790
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	16.501	16.063
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>	42.900	25.727
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	11.069	6.847
Diğer Borçlar	17.927	17.761
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	17.927	17.761
Ertelenmiş Gelirler	9.262	1.521
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	25.115	42.060
Kısa Vadeli Karşılıklar	207.376	70.830
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	4.754	1.335
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	7 202.622	69.495
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	4.375	5.078
Uzun Vadeli Yükümlülükler	50.366	145.559
Diğer Borçlar	19.838	19.328
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	19.838	19.328
Uzun Vadeli Karşılıklar	28.863	121.683
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	16.834	9.702
<i>Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	7 12.029	111.981
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	1.665	4.548
ÖZKAYNAKLAR	3.147.737	2.784.084
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	917.774	776.608
Ödenmiş Sermaye	259.786	259.786
Paylara İlişkin Primler	239	239
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler/Giderler	(2.775)	(3.904)
<i>Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Farkları</i>	(2.775)	(3.904)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	50.785	49.204
Geçmiş Yıllar Karları	471.283	450.417
Net Dönem Karı	138.456	20.866
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	2.229.963	2.007.476
TOPLAM KAYNAKLAR	3.534.722	3.128.862

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2017 VE 1 OCAK - 30 EYLÜL 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Not Referansları	(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Cari Dönem		(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Önceki Dönem	
		01.01.2017 30.09.2017	01.07.2017 30.09.2017	01.01.2016 30.09.2016	01.07.2016 30.09.2016
KAR VEYA ZARAR KISMI					
Hasılat	8	785.928	270.305	818.599	292.950
Satışların Maliyeti (-)	8	(355.692)	(140.015)	(350.493)	(115.878)
BRÜT KAR		430.236	130.290	468.106	177.072
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		(9.161)	(2.400)	(6.058)	(1.244)
Pazarlama Giderleri (-)		(4.155)	(1.808)	(2.976)	(1.152)
Genel Yönetim Giderleri (-)		(91.801)	(33.075)	(75.883)	(26.262)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler		23.678	4.482	32.005	2.954
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)		(29.995)	(14.014)	(284.923)	(4.479)
ESAS FAALİYET KARI / ZARARI		318.802	83.475	130.271	146.889
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler / Giderler (-) net		166.562	59.745	73.592	33.420
FİNANSMAN GELİRİ VE GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KARI		485.364	143.220	203.863	180.309
Finansman Gelirleri	9	177.429	54.138	175.252	76.539
Finansman Giderleri (-)	9	(191.352)	(50.551)	(156.539)	(48.616)
VERGİ ÖNCESİ KAR		471.441	146.807	222.576	208.232
Vergi Gideri		(104.599)	(32.807)	(129.414)	(44.125)
<i>Dönem Vergi Gideri (-)</i>		<i>(108.947)</i>	<i>(33.427)</i>	<i>(107.722)</i>	<i>(45.878)</i>
<i>Ertelemiş Vergi Gideri/(Geliri)</i>		<i>4.348</i>	<i>620</i>	<i>(21.692)</i>	<i>1.753</i>
DÖNEM KARI / (ZARARI)		366.842	114.000	93.162	164.107
Durdurulan Faaliyetler Net Dönem Karı/(Zararı)		-	-	-	-
NET DÖNEM KARI / (ZARARI)		366.842	114.000	93.162	164.107
Dönem Karının / (Zararının) Dağılımı					
Ana Ortaklık Payları		138.456	37.043	(11.522)	35.326
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		228.386	76.957	104.684	128.781
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç/kayıp		0,0533	0,0143	(0,0044)	0,0136
DİĞER KAPSAMLI GELİR/GİDER					
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar		1.129	-	1.455	(90)
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları		1.411	-	1.819	(113)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		(282)	-	(364)	23
<i>Ertelemiş Vergi Gideri/(Geliri)</i>		<i>(282)</i>	<i>-</i>	<i>(364)</i>	<i>23</i>
DİĞER KAPSAMLI GELİR/GİDER		1.129	-	1.455	(90)
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		367.971	114.000	94.617	164.017
Ana Ortaklık Payları		139.585	37.043	(10.067)	35.236
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		228.386	76.957	104.684	128.781

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**1 OCAK - 30 EYLÜL 2017 VE 1 OCAK - 30 EYLÜL 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye	Paylara İlişkin Primler	Tanımlanmış Fayda Planları Birikmiş Yeniden Ölçüm Farkları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Birikmiş Karlar		Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar Toplamı	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar Toplamı
					Geçmiş Yıllar Karları	Net Dönem Karı			
01.01.2016 (Dönem Başı)	259.786	239	(5.302)	49.212	484.368	(23.401)	764.902	1.738.091	2.502.993
Konsolidasyon Kapsamındaki Değişiklik	-	-	-	-	(10.558)	-	(10.558)	1.756	(8.802)
Transferler	-	-	-	(8)	(23.393)	23.401	-	27.224	27.224
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	1.455	-	-	(11.522)	(10.067)	104.684	94.617
30.09.2016 (Dönem Sonu)	259.786	239	(3.847)	49.204	450.417	(11.522)	744.277	1.871.755	2.616.032
01.01.2017 (Dönem Başı)	259.786	239	(3.904)	49.204	450.417	20.866	776.608	2.007.476	2.784.084
Konsolidasyon Kapsamındaki Değişiklik	-	-	-	-	-	-	-	(4.318)	(4.318)
Transferler	-	-	-	1.581	20.866	(20.866)	1.581	(1.581)	-
Toplam Kapsamlı Gelir	-	-	1.129	-	-	138.456	139.585	228.386	367.971
30.09.2017 (Dönem Sonu)	259.786	239	(2.775)	50.785	471.283	138.456	917.774	2.229.963	3.147.737

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

1 OCAK - 30 EYLÜL 2017 VE 1 OCAK - 30 EYLÜL 2016 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Cari Dönem	(Sınırlı Denetimden Geçmemiş) Önceki Dönem
Not Referansları	01.01.2017 30.09.2017	01.01.2016 30.09.2016
A) İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		
Dönem Karı	366.842	93.162
İşletme Faaliyetlerinden Sağlanan Net Nakitin Dönem Karı ile Mutabakatına Yönelik Düzeltmeler:		
Amortisman ve İtfâ Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	72.757	86.216
Faiz ve Diğer Finansal Gelir ile İlgili Düzeltmeler	(164.360)	(73.592)
Faiz ve Diğer Finansal Gider ile İlgili Düzeltmeler	9 8.393	5.503
Şüpheli Alacak Karşılığı ile İlgili Düzeltmeler	8.240	97.852
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	20.252	1.141
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıp/Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler - Net	(2.203)	-
Vergi Gideri ile İlgili Düzeltmeler	104.600	129.414
Ödenen Vergiler	(125.892)	(71.936)
Gerçekleşmeyen Kur Farkı Giderleri/(Gelirleri) ile İlgili Düzeltmeler	179	5.424
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		
Stoklardaki Değişim	(55.212)	27.317
Diğer Alacaklar, Varlıklar ve Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Değişim	(62.136)	35.607
Ticari Alacaklardaki Değişim	(26.122)	(53.684)
Ticari Borçlardaki Değişim	17.611	(34.373)
Canlı Varlıklardaki Değişim	(1.027)	(2.286)
Diğer Borçlar ve Yükümlülüklerdeki Değişim	45.112	143.859
Ödenen Rehabilitasyon Giderleri	-	(5.273)
Ödenen Kıdem Tazminatı	(1.970)	(966)
Nakit ve Nakit Benzerleri Üzerindeki Kur Farkı Değişimi Etkisi	2.547	10.419
İşletme Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit		
	207.611	393.804
B) YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		
Alınan Faiz	164.360	73.592
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlık Alımları	(59.085)	(27.579)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar Satışından Elde Edilen Hasılat	2.203	-
Yatırım Faaliyetlerinde Kullanılan Nakit		
	107.478	46.013
C) FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Çıktıları	(11.238)	(26.305)
Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit		
	(11.238)	(26.305)
Yabancı Para Çevrim Farklarının Etkisinden Önce Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış		
	303.851	413.512
Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Önceki Dönem Nakit ve Nakit Benzerleri Toplamı	-	(730)
Nakit ve Nakit Benzerlerindeki Net Artış (Azalış)		
	303.851	412.782
D) DÖNEM BAŞI NAKİT ve NAKİT BENZERLERİ		
	1.728.318	1.234.013
E) DÖNEM SONU NAKİT ve NAKİT BENZERLERİ		
	2.032.169	1.646.795

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

İpek Doğal Enerji Kaynakları Araştırma ve Üretim A.Ş. ("Şirket"), 8 Ocak 1985 tarih ve 1174 no'lu Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanan esas mukavelesi ile 55759 Ticaret Sicil Numaralı Anonim Şirket olarak kurulmuştur. Kuruluşta esas faaliyet alanı Matbacılık ve Davetiye, unvanı İpek Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş. olan Şirket, esas faaliyet alanına Petrol, Doğalgaz, Enerji ve Enerji kaynaklarını araştırma ve üretimi faaliyetlerini de dahil ederek unvanını 10 Haziran 2011 tarihinde İpek Doğal Enerji Kaynakları Araştırma ve Üretim A.Ş. olarak değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklik 15 Haziran 2011 tarih ve 7837 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilmiştir. Şirket ve bağlı ortaklıklarının hepsi birlikte "Grup" olarak adlandırılmıştır.

Şirket'in adresi; Uğur Mumcu Mahallesi, Fatih Sultan Mehmet Bulvarı, İstanbul Yolu 10. Km, No: 310, 06370, Yenimahalle, Ankara, Türkiye'dir.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) kayıtlı olup, hisselerinin %37,72'si halka açık olarak 27 Haziran 2000 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da ("BİST") işlem görmektedir. 30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermayesinin %62,12 si Koza İpek Holding A.Ş.'ye ait olmakla birlikte İpek Ailesi Şirket'in nihai ana ortağıdır. Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Ekim 2015 tarihli kararına istinaden Şirket yönetimi Kayyım heyetine, akabinde 22 Eylül 2016 tarihinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na ("TMSF") devredilmiş olup bu rapor tarihi itibarıyla, Şirket nezdinde Savcılık Makamı, Emniyet Mali Suçlar Şubesi ve SPK tarafından çeşitli inceleme ve çalışmalar devam etmektedir.

Grup'un bağlı ortaklığı Koza Altın İşletmeleri A.Ş., 31 Mart 2014 tarihinde yurt dışında madencilik girişimlerinde bulunmak üzere %100 hissedarı olduğu İngiltere merkezli "Koza Ltd." şirketini kurmuştur. Grup'un 11 Eylül 2015 tarihine dek konsolide ettiği bağlı ortaklığı Koza Ltd. üzerindeki kontrolünün, sözkonusu şirketin 11 Eylül 2015 tarihinde yapmış olduğu genel kurul neticesinde yitirilmiş olduğu anlaşılmıştır. SPK'nın 4 Şubat 2016 tarihli kararına istinaden kontrol kaybına ilişkin başlatmış olduğu yasal süreç bu rapor tarihi itibarıyla devam etmektedir. Grup, 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal durum tablosunda, Koza Ltd. kontrol kaybını "Durdurulan Faaliyetlerden Giderler" olarak göstermiştir. Grup, konsolide finansal tablolarında, Koza Ltd.'yi 218.325 Bin TL tutarındaki maliyet bedelinden duran varlıklarda "Finansal Yatırımlar" hesabında sunmuştur.

Bağlı ortaklıklar

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla konsolide edilen bağlı ortaklıkların faaliyet konusu ve konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda bağlı ortaklıkların faaliyette bulunduğu faaliyet bölümleri aşağıdaki gibidir:

Ünvanı	Faaliyet Konusu	Faaliyet Bölümü
Koza Anadolu Metal Madencilik İşletmeleri A.Ş.	Madencilik	Maden
ATP İnşaat ve Ticaret A.Ş.	İnşaat ve Madencilik	Maden
Koza Altın İşletmeleri A.Ş.	Madencilik	Maden
Özdemir Antimuan Madenleri A.Ş.	Madencilik	Maden
ATP Havacılık Ticaret A.Ş.	Hava Taşımacılığı	Taşımacılık
ATP Koza Turizm Seyahat Ticaret A.Ş.	Turizm ve Otel İşletmeciliği	Turizm
ATP Koza Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Gıda ve Hayvancılık	Gıda
Konaklı Metal Madencilik Sanayi Ticaret A.Ş.	Madencilik	Maden

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihine dek konsolide ettiği Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları Bugün Televizyon Radyo ve Perekende A.Ş., Yaşam Televizyon Yayın Hizmetleri A.Ş. ve Koza İpek Basın ve Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş., 2016 yılı içerisinde KHK ile ticaret sicil kaydının resen terkin edilmesi nedeniyle iştirakleri Koza Prodüksiyon ve Ticaret A.Ş., Rek-Tur Reklam Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti. ve İpek Online Bilişim Hizmetleri Ltd. Şti. ile birlikte 2016 yılından itibaren konsolidasyon kapsamına girmemiştir.

Konsolide finansal tabloların onaylanması:

30 Eylül 2017 tarihli konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış ve 30 Nisan 2018 tarihinde yayımlanması için yetki verilmiştir. Konsolide finansal tabloları değiştirme yetkisine yalnızca genel kurul sahiptir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup tebliğin 5. maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") esas alınmıştır. TMS'ler; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları içermektedir. Grup, 30 Eylül 2017 tarihinde sona eren ara döneme ilişkin konsolide finansal tablolarını Türkiye Muhasebe Standardı 34'e "Ara Dönem Finansal Raporlama" ("TMS 34") uygun olarak hazırlamıştır.

SPK'nın, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu 11/367 sayılı kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un konsolide finansal tabloları bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

Grup, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan "Tekdüzen Hesap Planı" şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış, kanuni kayıtlara TMS/TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

A- 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Yeni TMS/TFRS'nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- TMS/TFRS'nin başlığı,
- Muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
- Muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,
- Varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

- e) Varsa geçiş hükümlerinin ileriki dönemlere olabilecek etkileri,
- f) Mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
 - i. Etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - ii. Şirket için "TMS 33, Hisse Başına Kazanç" standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
- g) Eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları,
- h) Geçmişe dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.

- **TMS 7**, "Nakit akış tablolarındaki değişiklikler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler UMSK'nın "açıklama inisiyatifi" projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.

- **TMS 12**, "Gelir vergilerdeki değişiklikler"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Gerçekleşmemiş zararlar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin bu değişiklikler, gerçeğe uygun değerden ölçülen borçlanma araçları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- **TFRS 12**, "Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar"; 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geçerli olmak üzere geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Bu değişiklik, özet finansal bilgiler haricinde TFRS 12'nin açıklama gerekliliklerinin satılmaya hazır olarak sınıflandırılan işletmelerdeki paylara uygulanacağını açıklığa kavuşturmaktadır.

B- 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

Yayımlanmış, fakat henüz yürürlüğe girmemiş yeni bir TMS/TFRS erken uygulanmamışsa:

- a) Söz konusu durum ve
- b) Bir TMS/TFRS'nin ilk uygulanması gerektiği dönemde değişikliğin finansal tablolar üzerindeki olası etkilerinin saptanmasına ilişkin bilinen veya makul şekilde tahmin edilebilen bilgiler finansal tablolarda açıklanmalıdır.

- **TFRS 9**, "Finansal araçlar"; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

- **TFRS 15**, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika’da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

- **TFRS 15**, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asil midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

- **TFRS 4**, “Sigorta Sözleşmeleri” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4’de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için “örtülü yaklaşım (overlay approach)” ve “erteleme yaklaşımı (deferral approach)” olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır. Buna göre:

- Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebeleştirme yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlayacaktır ve

- Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9’u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39, “Finansal Araçlar” standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

- **TMS 40**, “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün “yatırım amaçlı gayrimenkul” tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

- **TFRS 2** “Hisse bazlı ödemeler” standardındaki değişiklikler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanın hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2’nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

2014 - 2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

• **TFRS 1**, “Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması”, TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarını kaldırılmıştır.

• **TMS 28**, “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar”; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.

- **TFRS Yorum 22**, “Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri”;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.

- **TFRS 9**, “Finansal araçlardaki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın IAS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.

- **TMS 28**, “İştiraklerdeki ve İş Ortaklıkları'ndaki yatırımlardaki değişiklikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.

- **TFRS 16**, “Kiralama işlemleri”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat” standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikli kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre biz sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

- **TFRS Yorum 23**, “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12’ye göre değil TMS 37 “Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar” standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

- **TFRS 17**, “Sigorta Sözleşmeleri”; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan TFRS’ler

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

- TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

KGK, Eylül 2016’da TFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Yayımlanan bu standart, UMSK’nın Nisan 2016’da UFRS 15’e açıklık getirmek için yaptığı değişiklikleri de içermektedir. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. TFRS 15’in uygulama tarihi 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleridir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 15’e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkilerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

- TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

KGK, Ocak 2016'da TFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai haliyle yayınlamıştır. TFRS 9 finansal araçlar muhasebeleştirme projesinin üç yönünü: sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesini bir araya getirmektedir. TFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanlı muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir "beklenen kredi kaybı" modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, TFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonunu seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüşe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen konuyu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir ve standardın tüm gerekliliklerinin erken uygulamasına izin verilmektedir. Alternatif olarak, işletmeler, standarttaki diğer şartları uygulamadan, sadece "gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan" olarak belirlenmiş finansal yükümlülüklerin kazanç veya kayıplarının sunulmasına ilişkin hükümleri erken uygulamayı tercih edebilirler. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkilerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

2.3 Konsolidasyon Esasları

Konsolide finansal tablolar, ana ortaklık olan Grup ve kontrolün başlamasından sona erene dek, bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir. Konsolidasyon kapsamına giren şirketlerin finansal tabloları, konsolide finansal tablo tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe politikaları esas alınarak TMS/TFRS'ye uygun olarak hazırlanmış ve konsolidasyona dahil edilmiştir.

Konsolide finansal durum tablosu ve konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu aşağıdaki esaslara göre düzenlenmiştir:

a) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar doğrudan Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup, işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda, işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün Grup'a geçtiği andan itibaren söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamına alınır. Bağlı ortaklık üzerindeki kontrolün sona erdiği andan itibaren ise söz konusu bağlı ortaklık konsolidasyon kapsamından çıkarılır.

Bağlı ortaklıkların finansal durum tabloları ve kapsamlı gelir/gider tabloları, tek tek ve finansal tablo kalemleri bazında konsolide edilmiştir. Bununla beraber Grup'un sahip olduğu iştirak değeri, ilgili özkaynak tutarıyla karşılıklı netleştirilmiştir. Grup içi şirketlerin birbirleriyle ilişkileri sonucu oluşan grup içi işlemler ve ilgili bakiyelerin etkileri, ayrıca, gerçekleşmeyen kazanç ve bir değer düşüklüğü göstergesi olmadığı sürece kayıplar, konsolidasyon sırasında karşılıklı olarak silinmiştir. Grup'un sahip olduğu hisselerin kayıtlı değeri ve bunlardan kaynaklanan temettüleri, sırasıyla özkaynaktan ve dönemin gelir ya da giderlerinden silinmiştir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

a) Bağlı ortaklıklar (devamı)

Kontrol dışı payların, bağlı ortaklığın net varlık ve cari dönem kapsamlı gelir ya da giderindeki payı, konsolide kapsamlı gelir tablosu ve konsolide özkaynaklar değişim tablosunda “kontrol dışı paylar” adıyla ayrıca sınıflandırılmış olup kontrol dışı payların alım opsiyonuna istinaden bilançodaki kontrol dışı pay tutarı uzun vadeli yükümlülükler içerisinde diğer finansal yükümlülüklere sınıflandırılmıştır.

Bağlı ortaklık üzerinde kontrolün kaybolması durumunda, Grup’un bağlı ortaklık üzerindeki kalan payları, eğer varsa, kontrolün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri (bağlı ortaklığın konsolide finansal tablolarındaki net taşınan değeri) ile ölçülür ve defter değeri ile arasındaki fark konsolide kapsamlı gelir tablosuna kar veya zarar olarak kaydedilir. Buna ek olarak, söz konusu kontrol kaybı gerçekleşmiş işletme ile ilgili daha önce konsolide diğer kapsamlı gelir olarak tanınan tutarlar ilgili varlık ya da yükümlülükler Grup tarafından elden çıkarılmış gibi muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer, iştirak, müşterek kontrole sahip ortaklık ve finansal varlıklarda sahip olunan payların sonradan muhasebesinin yapılabilmesi amacıyla ilk alım değeridir. Buna ek olarak yurtdışındaki işletmenin elden çıkarılmasında, diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farkları olarak biriktirilmiş söz konusu işletmeye ait yabancı para çevrim farkları, kontrol kaybindan kaynaklanan kazanç veya kayıp muhasebeleştirildiğinde, özkaynaktan kar veya zarara aktarılarak yeniden sınıflandırılır.

Grup’un bağlı ortaklığı Koza Ltd.’in 11 Eylül 2015 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısında alınan kararlar ve aynı tarihli ana sözleşme değişikliği ile oluşturulan her biri 1 İngiliz Sterlini (“GBP”) değerinde 2 adet A Grubu pay ile söz konusu şirkete ilişkin kontrol gücü A Grubu pay sahiplerine geçmiştir. 11 Eylül 2015 tarihi itibarıyla yapılan ana sözleşme değişikliği uyarınca söz konusu pay sahipleri tarafından atanacak direktörler aracılığı ile Koza Ltd.’in tüm operasyonel ve yönetsel faaliyetlerine ilişkin tasarruf, ana sözleşme değişikliklerine karar ve onay verme, tasfiye işlemleri ve hisse devir işlemlerine ilişkin onay verme vb. haklar direktörlere verilmiş olup söz konusu değişiklikler neticesinde Grup, Koza Ltd. üzerindeki kontrol gücünü kaybetmiş ve 11 Eylül 2015 tarihi itibarı ile Koza Ltd. konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır. Söz konusu ana sözleşme değişikliği uyarınca Grup’un Koza Ltd. üzerinde önemli etkisinin de bulunmadığı tespit edilmiş ve Grup’un %100 hissedarı olduğu Koza Ltd.’in üzerindeki paylarının kontrolün sona erdiği 11 Eylül 2015 ve 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla maliyet bedelinden konsolide finansal tablolara alınmış ve Koza Ltd. kontrol kaybını “Durdurulan Faaliyetlerden Giderler” olarak göstermiştir. Grup, konsolide finansal tablolarında, Koza Ltd.’yi 218.325 Bin TL tutarındaki maliyet bedelinden duran varlıklarda “Finansal Yatırımlar” hesabında sunmuştur.

Grup’un 31 Aralık 2015 tarihine dek konsolide ettiği Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları Bugün Televizyon Radyo ve Perekende A.Ş., Yaşam Televizyon Yayın Hizmetleri A.Ş. ve Koza İpek Basın ve Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş., 2016 yılı içerisinde KHK ile ticaret sicil kaydının resen terkin edilmesi nedeniyle iştirakleri Koza Prodüksiyon ve Ticaret A.Ş., Rek-Tur Reklam Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti. ve İpek Online Bilişim Hizmetleri Ltd. Şti. ile birlikte 2016 yılından itibaren konsolidasyon kapsamına girmemiştir.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.3 Konsolidasyon Esasları (devamı)

a) Bağlı ortaklıklar (devamı)

Grup'un bağlı ortaklıkların ünvanları, sermayesi ve sermayeleri içinde ana ortaklık ile diğer bağlı ortaklıkların sahip oldukları paylar aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2017			
Ticari Ünvanı	Doğrudan Ortaklık Payı (%)	Etkin Ortaklık Oranı (%)	Kontrol Gücü Olmayan Paylar (%)
Koza Anadolu Metal Madencilik İşletmeleri A.Ş.	52,25	52,25	47,75
ATP İnşaat ve Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
Koza Altın İşletmeleri A.Ş. (*)	-	23,29	76,71
Özdemir Antimuan Madenleri A.Ş.	-	51,75	48,25
ATP Havacılık Ticaret A.Ş.	-	51,23	48,77
ATP Koza Turizm Seyahat Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
ATP Koza Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
Konaklı Metal Madencilik Sanayi Ticaret A.Ş.	-	37,38	62,62
Koza İpek Tedarik Danışmanlık ve Araç Kiralama Ticaret A.Ş. (**)	28,00	52,88	47,12

31 Aralık 2016			
Ticari Ünvanı	Doğrudan Ortaklık Payı (%)	Etkin Ortaklık Oranı (%)	Kontrol Gücü Olmayan Paylar (%)
Koza Anadolu Metal Madencilik İşletmeleri A.Ş.	52,25	52,25	47,75
ATP İnşaat ve Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
Koza Altın İşletmeleri A.Ş. (*)	-	23,29	76,71
Özdemir Antimuan Madenleri A.Ş.	-	51,75	48,25
ATP Havacılık Ticaret A.Ş.	-	51,23	48,77
ATP Koza Turizm Seyahat Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
ATP Koza Gıda Tarım Hayvancılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	51,75	48,25
Konaklı Metal Madencilik Sanayi Ticaret A.Ş.	-	37,38	62,62
Koza İpek Tedarik Danışmanlık ve Araç Kiralama Ticaret A.Ş. (**)	28,00	52,88	47,12

(*) İpek Doğal Enerji Kaynakları ve Üretim A.Ş.'nin etkin ortaklık oranı %50'den az olmakla birlikte, söz konusu şirketin mali ve işletme politikalarını yönetmek için hakimiyet yetkisini kullanmaktadır.

(**) Söz konusu bağlı ortaklık önemlilik ilkesi dahilinde konsolidasyon kapsamına alınmamıştır.

b) Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Konsolide finansal tablolar, Grup'un fonksiyonel ve raporlama para birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden hazırlanmış ve sunulmuştur.

2.4 Karşılaştırmalı Bilgiler

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemlerle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Grup, 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunu 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanmış konsolide finansal durum tablosu ile; 1 Ocak - 30 Eylül 2017 dönemine ait konsolide kapsamlı kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, konsolide nakit akım tablosunu ve konsolide özkaynaklar değişim tablosunu ise 1 Ocak - 30 Eylül 2016 dönemi ile karşılaştırmalı olarak düzenlemiştir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Netleştirme/Mahsup

İçerik ve tutar itibarıyla önem arz eden her türlü kalem, benzer nitelikte dahi olsa, konsolide finansal tablolarda ayrı gösterilir. Önemli olmayan tutarlar, esasları veya fonksiyonları açısından birbirine benzeyen kalemler itibarıyla toplulaştırılarak gösterilir. İşlem ve olayın özünün mahsubu gerekli kılması sonucunda, bu işlem ve olayın net tutarları üzerinden gösterilmesi veya varlıkların, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki tutarları üzerinden izlenmesi, mahsup edilmeme kuralının ihlali olarak değerlendirilmez. Grup'un normal iş akışı içinde gerçekleştirdiği işlemler sonucunda, "Hasılat" başlıklı kısımda tanımlanan gelirler dışında elde ettiği gelirler, işlem veya olayın özüne uygun olması şartıyla net değerleri üzerinden gösterilir.

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

2.6.1 Hasılat

Satış gelirleri, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin alıcıya nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, indirimler ve iadeler düşüldükten sonraki faturalanmış satış bedelinden oluşmaktadır.

Maden gelirleri

Altın ve gümüş karışımından oluşan dore barların altın rafinerilerine teslim edilmesiyle ürünle ilgili önemli risk ve getirilerin söz konusu altın rafinerilerine nakledilmiş olması, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

Otel hizmetleri

Satış gelirleri, gecelemlerin gerçekleşmesi veya diğer hizmetlerin verilmesi, gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup tarafından elde edileceğinin kuvvetle muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, hizmetin tamamlanma oranını yansıtan, satış vergisi hariç faturalanmış değerinden, iadeler ve iskontoaların indirilmiş tutarını gösterir.

2.6.2 Ticari alacaklar

Ticari alacaklar satılan ürün ya da sağlanan hizmetler sonucu oluşan, müşterilerden alacaklardır. Ticari alacaklar, makul değerleriyle finansal tablolara kaydedilmekte ve sonraki dönemlerde etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetinden, mevcutsa değer düşüklüğü karşılığı düşülerek değerlendirilmektedir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, etkin faiz oranının etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.3 Stoklar

Stoklar, maliyetin veya net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlama maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Stok maliyeti hesaplama sistemi safha maliyeti olup Grup stoklarını ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre değerlendirmektedir.

Maden stokları; işlenmeye hazır, çıkartılmış maden cevheri kümeleri, yığın liçi (heap leach) aracılığıyla işlenerek elde edilen solüsyon, üretim sürecindeki veya sevkiyata hazır hale getirilmiş altın ve gümüşten oluşan dore barlardan oluşmaktadır. Stokların maliyeti, ilgili maden sahaları bazında, tüm satın alma, üretim ve dönüştürme maliyetleri ile stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. İşlenmeye hazır çıkartılmış maden cevheri kümeleri, üretim sürecindeki altın ve sevkiyata hazır hale getirilmiş dore barlarının maliyetleri, ihtiva ettikleri ons bazındaki altın miktarı ve tesisteki işlemeye bağlı olarak hesaplanan geri dönüşüm oranı ("recovery rate") dikkate alınarak oluşturulur.

İşlenmeye hazır, çıkartılmış cevher kümeleri ile altın ve gümüşten oluşan dore barların miktarları periyodik sayımlar ile belirlenmektedir. Maden varlıklarının ve üretimle ilgili olan diğer sabit kıymetlerin amortisman ve itfa payları, stokların ilgili üretim yeri ve safhasındaki maliyetlerinin içinde yer almaktadır.

2.6.4 Maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller

a) Maden varlıkları:

Maden varlıkları; maden sahası geliştirme, maden hakları, maden arazileri, ertelenen maden çıkarma maliyetleri ile maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması ile ilgili indirgenmiş maliyetlerden oluşmaktadır. Maden varlıkları, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki satın alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş amortisman ve varsa kalıcı değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Maden varlıkları, üretimin başlaması ile birlikte itfa edilmeye başlanırlar. Maden varlıklarının amortisman giderleri, ilgili maden sahaları bazında, üretim maliyeti ile ilişkilendirilmektedir.

Maden varlıkları, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu ve fiziksel durumlarının Grup yönetimi tarafından belirlenen üretim kapasitesini karşılayacağı durumlarda amortisman tabii tutulmaya başlanırlar. Maden geliştirme maliyetleri gelecekte ekonomik faydanın elde edilmesinin kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda aktifleştirilir ve ekonomik fayda dikkate alınarak amortisman tabii tutulur. Maden geliştirme maliyetleri, ilk kayda alındıkları anda ilgili maden alanları bazında tanımlanabildiği ölçüde bölümlere dağıtılır ve her bir maden sahasındaki bölümler ayrı ayrı ekonomik faydalar göz önünde bulundurularak üretim birimleri yöntemi ("units of production method") kullanılarak amortisman tabii tutulur. İlgili madenin ömrü süresince elde edilecek ekonomik faydaların artmasını sağlayacak söz konusu madende yapılan büyük çapta ve önemli revizyon çalışmaları aktifleştirilir. Bu kapsamda değerlendirilebilecek, büyük çapta ve önemli revizyonlar haricindeki bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.4 Maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

a) Maden varlıkları (devamı):

Her bir maden sahasındaki maden geliştirme maliyetleri; dönem içerisinde yer altı galerilerinin bulunduğu ilgili madenden çıkarılan toplam ons bazındaki altın miktarının, söz konusu madendeki toplam ons bazındaki görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan altın rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan itfa oranı üzerinden amortisman tabi tutulur. Her bir maden sahasındaki görünür ve mümkün rezerv miktarları, öngörülebilir gelecekte ekonomik olarak çıkarılıp işlenebilecek bilinen ve ölçülebilir kaynağı göstermektedir.

Maden geliştirme maliyetleri, söz konusu madenden gelecekte bir ekonomik faydanın elde edilmesinin kuvvetle muhtemel olduğu, belirli maden alanları için tanımlanabildiği ve maliyetinin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda aktifleştirilir. Üretim sırasında katlanılan maliyetler, maden sahasının geliştirilmesiyle birebir ilişkili olduğu sürece aktifleştirilir. Üretimle ilgili maliyetler ise gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Maden sahası geliştirme giderlerinin araştırma ve değerlendirme giderlerinden ayrımının yapılamadığı durumlarda, söz konusu giderler oluştuğu dönemde gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Üretim tesislerinin üzerine kurulu olduğu ve atıkların depolandığı arazilerin dışında, Grup maden araştırma faaliyetleri için de arazi satın almaktadır. Bu araziler maden varlıkları içerisinde takip edilmekte olup elde etme maliyetleri üzerinden finansal tablolara yansıtılırlar. Bu araziler ilgili maden sahasında cevher çıkarılmaya başlandığı anda söz konusu madendeki toplam ons bazındaki görünür ve mümkün işlenebilir rezervin geri kalan altın rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranı üzerinden amortisman tabi tutulmaya başlanırlar.

Ertelenen maden çıkarma maliyetleri, dönem içerisinde her bir açık ocak cevher yatağında cevherin tanımlanan kısmına erişimi kolaylaştıran dekapaj çalışması yapılırken katlanılan direkt maliyetler ile dekapaj çalışması ile ilişkilendirilebilen genel üretim giderlerinden oluşmakta olup her bir açık ocağın kullanılabilir geri kalan ömrü baz alınarak hesaplanan ertelenen maden çıkarma oranı dikkate alınarak amortisman tabi tutulmaktadır. Dekapaj çalışmalarında oluşan faydanın üretilen mamül şeklinde gerçekleşen kısma karşılık gelen üretim maliyetleri stokların maliyetine dahil edilerek muhasebeleştirilir. Her bir açık ocak cevher yatağı ve ölçülebilir olduğu sürece her bir cevher yatağına ilişkin fazlara ilişkin örtü kaldırma maliyetleri anlatılan oranlar göz önünde bulundurularak muhasebeleştirilir. Ertelenen maden çıkarma maliyetleri, ilgili her bir açık ocağın kalan ekonomik ömrü veya tahmin edilen ertelenen maden çıkarma oranının gerçekleşen ertelenen maden çıkarma oranına bölünmesiyle bulunan oranından düşük olanı kullanılarak itfa edilmektedir.

Gerçekleşen maden çıkarma oranı, bilanço tarihine kadar her bir açık ocaktan çıkarılan ve işlenen ton bazındaki kümülatif pasa ve cevher miktarları toplamının dönem içerisinde her bir açık ocaktan çıkarılan ons bazındaki altın miktarına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Her bir açık ocağın kullanılabilir geri kalan ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranı ise bilanço tarihine kadar her bir açık ocaktan çıkarılan ve işlenen ton bazındaki tahmini kümülatif pasa ve cevher toplamının, ons bazındaki her bir açık ocak rezerv toplamına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Buna istinaden, gerçekleşen maden çıkarma oranının, ilgili her bir açık ocağın kullanılabilir ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranından daha yüksek olması durumunda, yıl içerisindeki tahmini kümülatif pasa ve cevher çıkarmak için katlanılan maliyetin bir kısmı söz konusu oranlar doğrultusunda aktifleştirilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.4 Maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

a) Maden varlıkları (devamı):

Madenin kullanılabilir ömrü dikkate alınarak hesaplanan tahmini maden çıkarma oranının, gerçekleşen maden çıkarma oranından daha yüksek olması durumunda ise ilgili maliyetler, yukarıda belirtilen amortisman oranı dikkate alınarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda üretim gideri olarak muhasebeleştirilir. Madenin kullanılabilir ömrü yılda bir kez gözden geçirilir ve ertelenen maden çıkarma oranındaki değişiklikler ise ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maden işletme hakları ise elde etme maliyetinden finansal tablolara yansıtılmakta olup ilgili madenin kalan ekonomik ömürleri veya dönem içerisinde yer altı ve açık ocaktan çıkarılan ons bazındaki altın miktarının, görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan ons bazındaki altın rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranından düşük olanı kullanılarak itfa edilmektedir.

Açık ocak maden sahası geliştirme aktivitelerine ve açık ocakta yapılan üretime bağlı olarak ortaya çıkan maden sahalarının hali hazırdaki durumlarına göre ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanma maliyetleri; madenlerin kapanması ve rehabilitasyonu sırasında harcanması kuvvetle muhtemel olan giderlerin karşılığının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş maliyet değerleri üzerinden finansal tablolara yansıtılmasıdır. Söz konusu karşılıklar bilanço tarihindeki değerlerine piyasalarda oluşan faiz oranı ve yükümlülük ile ilgili risk dikkate alınarak, vergi öncesi olan ve gelecekteki nakit akımlarının tahminiyle ilgili riski içermeyen iskonto oranı ile indirgenmiş olup hesaplamalar her bir bilanço döneminde gözden geçirilmektedir. Maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması karşılığının hesaplanmasında kullanılan yönetim tahminlerindeki değişikliklerden kaynaklanan değişimler, maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması maliyetlerine yansıtılır. Öte yandan, her maden için, ilgili maden sahalarının ıslahı, rehabilitasyonu ve kapanması maliyetleri; ilgili madenin kalan ekonomik ömürlerinin veya dönem içerisinde ilgili açık ocaktan çıkarılan ons bazındaki altın miktarının, açık ocak görünür ve mümkün işlenebilir geri kalan ons bazındaki rezerv miktarına bölünmesi suretiyle bulunan amortisman oranından düşük olanı kullanılarak itfa edilmektedir. Mevcut programlar kapsamında çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin korunmasına istinaden katlanılan maliyetler oluştukları dönemde gider olarak kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

Maden varlıkları, değer düşüklüğü olabileceğini gösteren durumlarda, birbirlerinden bağımsız ve en küçük derecede nakit üreten birimler olarak gruplandırılarak geri kazanılabilir tutarı ile finansal tablolardaki taşınan değeri karşılaştırılarak TMS 36 “Varlıklarda Değer Düşüklüğü” standardına göre değer düşüklüğü açısından test edilir. Değer düşüklüğünün saptanması için maden varlıkları, nakit üreten birimler bazında değerlendirilirler. Eğer söz konusu maden varlığının veya o varlığa ait (varlığın ait olduğu) nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satılması için gerekli olan giderler düşüldükten sonraki satış yoluyla geri elde edilecek tutardan yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Değer düşüklüğü kayıpları kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Oluşan değer düşüklüğü kaybı her raporlama döneminde gözden geçirilir ve ilgili varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek şekilde geri çevrilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.4 Maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

b) Diğer maddi duran varlıklar (devamı):

Maden varlıkları dışında kalan maddi duran varlıklar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki satın alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş amortisman ve varsa değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile finansal tablolara yansıtılmaktadır. Maliyet bedeli, doğrudan varlık ile ilişkilendirilebilen maliyetleri de içermektedir. Diğer maddi duran varlıklar, ilk kayda alındıkları anda önemli bölümlere dağıtılır ve her bir bölüm ilgili faydalı ömürleri göz önünde bulundurularak amortisman tabii tutulur. Amortisman, maddi duran varlıkların yaklaşık ekonomik ömürlerini yansıtan oranlarda doğrusal amortisman metoduna göre hesaplanmaktadır.

Maden varlıkları olarak konsolide finansal tablolarda takip edilen arsalar dışındaki arsa ve arazilerin ekonomik ömürleri sonsuz olarak kabul edildiğinden amortisman tabii tutulmamışlardır. Öte yandan, binaların, makine, tesis ve cihazların faydalı ömürleri ilgili madenlerin kullanılabilir ömrü ile sınırlıdır.

Binalar, yeraltı ve yerüstü düzenleri ile makine, tesis ve cihazlar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu ve fiziksel durumlarının belirlenen üretim kapasitesini karşılayacağı durumlarda aktifleştirilir ve amortisman tabii tutulmaya başlanırlar. Maddi duran varlıkların hurda değerinin önemli tutarda olmadığı tahmin edilmektedir. Maddi duran varlık alımları için verilmiş olan avanslar, ilgili varlık aktifleştirilene kadar diğer duran varlıklar kalemi altında takip edilmektedir. Her raporlama döneminde, maddi duran varlıkların hurda değeri ve yaklaşık ekonomik ömürleri gözden geçirilmekte ve gerekli düzeltmeleri ileriye dönük olarak yapılmaktadır.

Maddi duran varlıkların yaklaşık ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

	Yıl
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	10
Binalar	45-50
Binalar	İlgili madenin faydalı ömrü süresince (2-12)
Makine, Tesis ve Cihazlar	3-20
Makine, Tesis ve Cihazlar	İlgili madenin faydalı ömrü süresince (2-12)
Taşıtlar	5-10
Döşeme ve Demirbaşlar	3-10

Bakım ve onarım giderleri oluştukları dönemin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak kaydedilirler. Aktifleştirmeden sonraki harcamalar, gelecekte ekonomik fayda sağlanmasının kuvvetle muhtemel olması ve ilgili harcamanın maliyetinin güvenilebilir bir şekilde ölçülmesi durumunda ilgili varlığın maliyetine eklenirler. Grup, aktifleştirmeden sonraki harcamalar kapsamındaki değiştirilen parçaların diğer bölümlerden bağımsız bir şekilde amortisman tabii tutulup tutulmadığına bakmaksızın taşınan değerlerini bilançodan çıkarır. Varlığın maliyetine eklenen söz konusu aktifleştirme sonrası harcamalar, ekonomik ömürleri çerçevesinde amortisman tabii tutulurlar.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.4 Maddi duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller (devamı)

b) Diğer maddi duran varlıklar (devamı):

Bir varlığın taşıdığı değer, varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatı ile kullanım değerinin yüksek olanı olarak tanımlanan geri kazanılabilir değerinden daha fazla ise, maddi duran varlık karşılık ayrılarak geri kazanılabilir değerine indirilir. Maddi duran varlıkların elden çıkartılmasında elde edilen kar ya da zarar, maddi duran varlığın taşıdığı değere göre belirlenir ve ilgili gelir ve gider hesaplarına kaydedilir.

c) Yatırım amaçlı gayrimenkuller:

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan binalar “yatırım amaçlı gayrimenkuller” olarak sınıflandırılır. Yatırım amaçlı gayrimenkuller elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı ve eğer varsa değer düşüklüğü düşülerek gösterilmektedir. Yatırım amaçlı gayrimenkuller doğrusal amortisman metoduyla faydalı ömürleri üzerinden amortismanına tabi tutulur.

2.6.5 Araştırma ve değerlendirme giderleri

Maden sahası araştırma giderleri gerçekleştikleri dönem içerisinde kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuyla ilişkilendirilerek muhasebeleştirilmektedir. Maden sahalarının ayrı ayrı değerlendirilmesi sonucunda, Grup yönetimi tarafından belirli bir maden sahasından çıkarılacak cevherin işlenmesi ve satılması sonucunda elde edilecek gelecekteki ekonomik faydanın kuvvetle muhtemel olmasına karar verildiğinde (örnek olarak yeni veya ilave görünür ve mümkün işlenebilir altın rezervi tespit edildiğinde) ve gerekli olan yasal izinler elde edildiğinde; maden sahasına istinaden elde edilen haklar, maden sahasındaki cevher damarına istinaden yapılan jeolojik veya jeokimyasal çalışmalar ile teknik yeterlilik için yapılan sondaj maliyetleri gibi üretim öncesi değerlendirme maliyetleri de aktifleştirilerek maden varlıkları içerisinde takip edilmektedir. Ayrıca, üretime devam edilen maden sahalarında düzenli aralıklarla yapılan sondaj, maden ve jeoloji araştırma ve değerlendirme çalışmalarının maliyetleri, ilgili maden sahasında yapılan her bir sondaj bazında değerlendirilmekte ve yapılan sondajın yeni veya ilave sonucunda görünür ve mümkün işlenebilir altın rezervi bulunduğu (gelecekte ekonomik fayda elde edilmesi kuvvetle muhtemel olduğunda) veya sondajın yapıldığı sahalarda görünür ve mümkün işlenebilir altın rezervi olduğu durumlarda ilgili sondaj, maden ve jeoloji gideri maden geliştirme varlığı olarak maden varlıkları içerisinde aktifleştirilir.

Diğer sondaj, maden ve jeoloji araştırma giderleri ise ilgili sondaj ve çalışma gerçekleştiğinde gider olarak konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Aktifleştirilen değerlendirme maliyetleri için Grup yönetimi her bilanço tarihinde, rezerv miktarındaki önemli düşüş, maden sahalarına istinaden alınmış hakların süresinin bitmesi ve yenilenememesi veya iptal edilmesi gibi değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, söz konusu varlığın kullanım veya satılması için gerekli olan giderler düşüldükten sonraki satış yoluyla geri elde edilecek tutarından yüksek olanı olarak tespit edilen ilgili geri kazanılabilir değeri tahmin edilir ve değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılarak, taşınan değer geri kazanılabilir değerine indirilir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.6 Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanması ile ilgili karşılıklar

Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanmasına istinaden halihazırdaki durum dikkate alınarak, hesaplanan karşılık tutarı, yasal düzenlemelere, teknolojik imkanlara ve Grup Yönetimi'nin en iyi tahminlerine göre oluşturulmuş planlar doğrultusunda hesaplanmıştır. Söz konusu karşılıklar bilanço tarihindeki değerlerine piyasalarda oluşan faiz oranı ve yükümlülük ile ilgili risk dikkate alınarak, vergi öncesi olan ve gelecekteki nakit akımlarının tahminiyle ilgili riski içermeyen iskonto oranı ile indirgenmiş olup hesaplamalar her bir bilanço döneminde gözden geçirilmektedir.

Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanmasına istinaden hesaplanan karşılık konsolide finansal tablolara ilk kez yansıtıldığında veya ilişkili olduğu maden sahasında üretimin devam etmesi koşuluyla yönetimin tahminlerinde değişiklik olduğunda, ilgili değişiklik maddi duran varlıklar hesap grubu altındaki "Maden Tesisinin Rehabilitasyon Maliyeti" içerisinde takip edilir. Üretimi tamamlanan (ömrü biten) madenlere ilişkin çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanmasına istinaden hesaplanan karşılık tutarındaki yönetim tahminlerindeki müteakip değişiklikler ve gelecek dönemlerdeki söz konusu yükümlülüğün indirgenmesi gibi diğer değişimler ise konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır.

2.6.7 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar bilgi işlem sistemleri ve yazılım haklarını içerir. Bunlar, 1 Ocak 2005 tarihinden önce iktisap edilen kalemler için TL'nin 31 Aralık 2004 tarihindeki satın alım gücüyle ifade edilen düzeltilmiş elde etme maliyetleri üzerinden, 1 Ocak 2005 tarihinden sonra iktisap edilen kalemler için ise elde etme maliyetleri üzerinden, birikmiş itfa payları ve mevcutsa değer düşüklüğünün indirilmesi sonrasında oluşan net değeri ile konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden, elde edilme tarihinden itibaren 3 ile 5 yıl içerisinde doğrusal itfa yöntemi ile itfa edilirler.

Maddi olmayan duran varlıkların, hurda değerlerinin önemli tutarda olmadığı tahmin edilmiştir. Değer düşüklüğünün olması durumunda, değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda gider olarak yansıtılarak maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir.

2.6.8 Varlıklarda değer düşüklüğü

i. Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, ertelenmiş vergi varlıkları ve şerefiye dışında kalan her bir varlık için her bir bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Kullanıma hazır olmayan maddi olmayan duran varlıklarda ise geri kazanılabilir tutar her bir bilanço tarihinde tahmin edilir. Varlığın geri kazanılabilir değeri, ilgili varlığın satışı için katlanılacak giderler düşüldükten sonraki net satış fiyatı ile kullanım değerinin yüksek olanıdır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.8 Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

i. Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Değer düşüklüğünün saptanması için varlıklar, nakit üreten birimler olarak en alt seviyede gruplanırlar. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satılması için gerekli olan giderler düşüldükten sonraki satış yoluyla geri elde edilecek tutardan yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Değer düşüklüğü kayıpları konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna gider olarak yansıtılır. Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek şekilde geri çevrilir.

ii. Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Grup tüm finansal varlıkların değer düşüklüğü testi için her bir bilanço tarihinde aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurmaktadır:

- Borçlu tarafın önemli ölçüde finansal açıdan zorluk içinde olup olmaması,
- Anaparanın veya faizin ödenmemesi veya geç ödenmesi gibi sözleşme hükümlerine borçlu tarafın uymaması,
- Ekonomik veya yasal nedenlerden ötürü, borçlu olan tarafa herhangi bir imtiyazın tanınıp tanınmadığı,
- Borçlu olan tarafın finansal açıdan yeniden yapılandırmaya gitmesinin beklenmesi veya gitmesi,
- Bağımsız veriler kullanılarak, finansal varlıkların gelecekte Grup'a sağlayacakları nakit akışlarında önemli düşüşlerin olup olmayacağı.

Grup, finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına dair objektif bir bulgu olduğu takdirde ilgili finansal varlık için değer düşüklüğü karşılığı ayırmakta olup bu değerlendirme her bir bilanço tarihi itibarıyla yapılmaktadır. Söz konusu karşılığın tutarı, ilgili finansal varlığın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve çeşitli güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ilgili finansal varlığın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak indirgenen değeridir.

2.6.9 Borçlanma maliyetleri ve alınan krediler

Alınan krediler alındıkları tarihlerdeki makul değerlerinden, işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki net değerleriyle kaydedilir. Alınan krediler, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden gösterilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılarak konsolide kapsamlı gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Alınan kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti oluştuğunda kapsamlı gelir tablosuna yansıtılır. Alınan kredilerin vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde, 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.9 Borçlanma maliyetleri ve alınan krediler (devamı)

Amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilebilmesi zorunlu olarak uzun bir süreyi gerektiren varlıklar özellikli varlıklar olarak tanımlanmaktadır. TMS 23 “Borçlanma Maliyetleri” (Revize)’ye göre, aktifleştirilmeye başlama tarihi 1 Ocak 2009 ya da sonrasında olan özellikli varlıkların borçlanma maliyetlerine bağlı olarak, özellikli bir varlığın iktisabı, yapımı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebildiği ölçüde, söz konusu borçlanma maliyetlerinin ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak aktifleştirilmesi gerekmektedir.

Kullanılabilir kredi limitlerinin tesisi için ödenen masraflar kredi limitinin bir kısmının ya da tamamının kullanılmasının olası olduğu durumlarda kredi işlem maliyeti olarak tanımlanır. Bu durumda, ödenen masraflar kredi limitlerinin kullanımına kadar ertelenir. Kredi limitlerinin bir kısmının ya da tamamının kullanılabileceğine dair bir kanıtın bulunmadığı durumlarda ilgili masraflarla likidite sağlama amaçlı bir ön ödeme olarak kabul edilerek aktifleştirilir ve ilgili olduğu kredi limitlerinin süresi boyunca amortismanına tabi tutulur.

2.6.10 Ticari borçlar

Ticari borçlar, Grup’un olağan faaliyetleri kapsamında tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yükümlülüğü ifade etmektedir. Ticari borçların vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise kısa vadeli borçlar içerisinde, 12 aydan fazla ise uzun vadeli ticari borçlar olarak sınıflandırılırlar.

Ticari borçlar, konsolide finansal tablolara alındıkları tarih itibarıyla gerçeğe uygun değeri ile müteakip dönemlerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak indirgenmiş maliyet bedeli üzerinden muhasebeleştirilir.

2.6.11 Finansal varlıklar

Finansal varlıkların sınıflandırılması, varlıkların hangi amaç için elde edilmesine bağlı olarak belirlenmektedir. Grup yönetimi, finansal varlığın sınıflandırılmasını ilk elde edildiği tarihte yapmakta ve bu sınıflandırmayı her bilanço döneminde tekrar değerlendirmektedir.

i. Sınıflandırma

- Gerçeğe uygun değer değişimi gelir tablosu ile ilişkilendirilen finansal varlıklar

Makul değer değişimi gelir tablosu ile ilişkilendirilen finansal varlıklar, alım-satım amaçlı finansal varlıklardır. Bir finansal varlık, eğer prensip olarak kısa vadede satılmak amacıyla alınmışsa veya yönetim tarafından bu şekilde belirlenmişse bu grupta takip edilir. Türev finansal araçlar riskten korunma amaçlı olmadıkça alım-satım amaçlı finansal varlık olarak sınıflandırılır. Bu kategorideki varlıklar, eğer alım-satım amaçlı ise ve bu işlemin bilanço tarihinden itibaren 12 ay içerisinde gerçekleşmesi bekleniyorsa, dönen varlıklar içerisinde sınıflandırılır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.11 Finansal varlıklar (devamı)

- Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, bu kategoride sınıflandırılan ve makul değer değişimi kar ve zarar tablosu ile ilişkilendirilen finansal varlıklar, krediler ve alacaklar ile vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar kategorilerinin içinde sınıflandırlamayan türev olmayan varlıklardır. Yönetim, ilgili varlıkları bilanço tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse duran varlıklar olarak sınıflandırılır.

- Krediler ve alacaklar

Krediler ve alacaklar, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıklardır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklarda, 12 aydan uzun ise duran varlıklarda takip edilmektedir. Krediler ve alacaklar, ticari ve ilişkili taraflardan alacaklardan, diğer alacaklar ve nakit ve nakit benzerlerinden oluşmaktadır.

Bankaya doğrudan Grup tarafından nakit verilerek kredi sağlandığında, bu kredi; bankalarla yapılmış sözleşmelerle önceden belirlenmiş satış fiyatı ve sabit vadesi bulunan ters repolar aracılığıyla elde edilmiş olan devlet tahvili ve hazine bonoları kullanılarak garanti altına alınır ve indirgenmiş maliyet değeri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılır. Tahakkuk eden faiz, gelecekteki satış fiyatları ile Grup'un sağladığı kredi tutarı arasındaki farkın cari döneme düşen kısmını yansıtmaktadır. Nakit akım tablosu hazırlanırken, paranın bankaya transfer edildiği tarihteki orijinal vadesi üç aydan kısa olan krediler, nakit benzeri değer olarak dikkate alınmıştır.

ii. Muhasebeleştirme ve ölçümleme

Düzenli olarak alınıp-satılan finansal varlıklar, alım-satımın yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım-satım yapılan tarih, yönetimin varlığı alım satım yapmayı taahhüt ettiği tarihtir. Finansal varlıklardan doğan nakit akım alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar defterlerden çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müteakip dönemlerde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler.

Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak indirgenmiş değerleriyle muhasebeleştirilmektedir.

Gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen ve kar veya zarar tablosuyla ilişkilendiren finansal varlıkların gerçeğe uygun değer değişimlerden doğan kar ve zararlar ilgili dönemin kar veya zarar tablosunda yatırım faaliyetlerinden gelir/gider olarak gösterilirler.

Grup temettü ödemelerini almaya hak kazandığında, gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen ve kar veya zarar tablosuyla ilişkilendiren finansal varlıklardan oluşan temettü geliri, yatırım faaliyetlerinden gelirlerin bir parçası olarak kar veya zarar tablosuna yansıtılırlar.

Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak kaydedilen parasal ve parasal olmayan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişimler diğer kapsamlı gelirlere yansıtılır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.12 Şerefiye/Negatif şerefiye

İşletme birleşmesi iki ayrı işletmenin veya işletme faaliyetlerinin ayrı bir raporlama birimi meydana getirmek üzere bir araya getirilmesidir. İşletme birleşmeleri, TFRS 3 “İşletme Birleşmeleri” kapsamında, satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir.

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti, iktisap edilen işletmenin satın alma tarihindeki tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerine dağıtılır. İşletme birleşmesi maliyetinin iktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve şarta bağlı yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payını aşan kısmı şerefiye olarak muhasebeleştirilir. Satın alma maliyeti, ayrıştırılabilir varlık ve yükümlülüklerin net makul değerinden düşük ise negatif şerefiye oluşur ve oluştuğu dönemde gelir olarak finansal tablolara yansıtılır. İşletme birleşmelerinde satın alınan işletmenin finansal tablolarında yer almayan; ancak şerefiyenin içerisinden ayrıştırılabilir özelliğine sahip varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar (marka değeri gibi) ve/veya şarta bağlı yükümlülükler gerçeğe uygun değerleri ile finansal tablolara yansıtılır. Satın alınan şirketin finansal tablolarında yer alan şerefiye tutarları tanımlanabilir varlık olarak değerlendirilmez.

Şerefiye, değer düşüklüğü testi için, yönetimin şerefiyeyi iç raporlama amaçlı takip edebileceği en küçük nakit üreten birimlere dağıtılır. Şerefiye için her yıl aynı tarihte değer düşüklüğü tespit çalışması yapılmakta olup değer düşüklüğünün olduğuna dair herhangi bir gösterge olması durumunda ise, söz konusu değer düşüklüğü testi daha sıklıkla tekrarlanmaktadır. Şerefiye ilk kayda alınan maliyet değerinden birikmiş değer düşüklüğü karşılıkları düşülerek finansal tablolarda taşınır. Şerefiyeye ait değer düşüklüğü geri çevrilemez.

2.6.13 Pay başına kazanç/kayıp

Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda belirtilen pay başına kazanç/kayıp, net dönem karının/zararının, dönem boyunca bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Şirketler, mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Temettü dağıtılması söz konusu olması durumunda ise hisse başına düşecek kazanç hisselerin ağırlıklı ortalamasının adedi üzerinden değil, mevcut hisse adedi dikkate alınarak belirlenecektir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.14 Kiralama İşlemleri

i. Finansal kiralama

Herhangi bir tesis ya da ekipmanın kiralanması sırasında bütün risk ve faydaların, Grup tarafından üstlenilmesi durumunda söz konusu işlem finansal kiralama olarak sınıflandırılır. Finansal kiralama gerçekleştirildikleri tarihte, kiralanılan varlığın makul değeri veya minimum finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinin düşük olanı ile aktifleştirilirler. Her bir finansal kiralama ödemesi, yükümlülük ve finansal gider arasında, ödenmemiş bakiye üzerinden sabit bir orana ulaşmak için dağıtılır. İlgili finansal kiralama yükümlülüğünün finansal gider düşüldükten sonra kalan kısmı, konsolide finansal durum tablosunda finansal borçlar kalemi altında muhasebeleştirilmiştir. Faiz ödemeleri, finansal kiralama dönemi süresince konsolide kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Finansal kiralama sözleşmesi ile elde edilen maddi duran varlıklar, varlığın kullanılabilir ömrü veya finansal kiralama süresinin düşük olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur.

ii. Operasyonel kiralama

Faydaların ve risklerin büyük bir bölümünün kiraya veren tarafından üstlenildiği kiralama sözleşmeleri operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama için yapılan ödemeler (kiraya verenden alınan teşvikler düşüldükten sonra), kiralamanın yapıldığı dönem boyunca doğrusal yöntem ile konsolide kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir.

2.6.15 Raporlama tarihinden sonraki olaylar

Raporlama tarihinden sonraki olaylar; kâra ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, raporlama tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Raporlama tarihinden sonra ortaya çıkan düzeltme gerektirmeyen hususlar, finansal tablo kullanıcılarının ekonomik kararlarını etkileyen hususlar olmaları halinde konsolide finansal tablo notlarında açıklanır.

2.6.16 Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

Herhangi bir karşılık tutarının konsolide finansal tablolara alınabilmesi için; Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya kurucu yükümlülüğün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının kuvvetle muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.16 Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar (devamı)

Paranın zaman değerinin etkisinin önemli olduğu durumlarda, karşılık tutarı; yükümlülüğünün yerine getirilmesi için gerekli olması beklenen giderlerin bugünkü değeri olarak belirlenir. Karşılıkların bugünkü değerlerine indirgenmesinde kullanılacak iskonto oranının belirlenmesinde, ilgili piyasalarda oluşan faiz oranı ile söz konusu yükümlülükle ilgili risk dikkate alınır. Söz konusu iskonto oranı vergi öncesi orandır. İskonto oranı, gelecekteki nakit akımlarının tahminiyle ilgili riski içermez. Dönemler itibarıyla paranın zaman etkisinin önemli olduğu karşılıkların tahmin edilen gerçekleşme tarihine yakınlaşılması sonucunda, karşılıklarda artış oluşurken söz konusu bu fark faiz gideri olarak kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti Grup'un tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmekte ve konsolide finansal tablolara dahil edilmemektedir. Gelecek dönemlerde oluşması beklenen operasyonel zararlar için herhangi bir karşılık ayrılmamaktadır. Öte yandan, Grup yönetiminin geçmiş tecrübeleri doğrultusunda, gelecekte elde edilmesi beklenen ekonomik faydanın hemen hemen kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda, söz konusu varlıkları şarta bağlı olarak nitelendirilemezler.

2.6.17 Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklik ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

2.6.18 İlişkili taraflar

Bu konsolide finansal tablolar açısından, Grup üzerinde kontrolü, müşterek kontrolü veya önemli etkinliği olan ortaklar, üst düzey yönetim kadrosu ve yönetim kurulu üyeleri ile bunlar tarafından kontrol edilen, müştereken kontrol edilen veya üzerlerinde önemli etkinlikleri olan şirketler ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

2.6.19 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir endüstriyel bölüm veya coğrafi bölümdür. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümlerdir. Coğrafi bölümler, Grup'un belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümlerdir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.19 Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması (devamı)

Bir endüstriyel bölümün veya coğrafi bölümün raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için gereklilik, bölüm hasılatının büyük bir çoğunluğunun grup dışı müşterilere yapılan satışlardan kazanılması ve grup dışı müşterilere yapılan satışlardan ve diğer bölümler ile gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen bölüm hasılatının, tüm bölümlere ilişkin iç ve dış toplam hasılatın en az %10'unu oluşturması veya kar veya zararla sonuçlanan bölüm sonucunun kar elde edilen bölümlerin toplam sonuçları ve zarar eden bölümlerin toplam sonuçlarının mutlak anlamda büyük olanının en az %10'una isabet etmesi veya bölüm varlıklarının, tüm bölümlerin toplam varlıklarının en az %10'unu oluşturmasıdır.

Grup'un ana faaliyet konusu madencilik, hava yolu yolcu taşımacılığı, gıda ve turizm olup Grup'un satışını yaptığı ürünler/hizmetler grup olarak, madencilik, taşımacılık, gıda ve turizm şeklindeki bir gruplamaya tabi tutulmuştur.

Grup faaliyet bölümlerinin performansını belirli kriterler ve ölçüm birimleriyle değerlendirmektedir. Bu ölçüm kriterleri, hasılat ve brüt kar marjı, net dönem karı/(zararı) ile yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler ile esas faaliyetlerden diğer gelirleri ve giderleri, ve finansal gelir ve giderlerinin etkilerini içermeyen sürdürülen faaliyetler vergi öncesi cari yıl kar/(zararıdır).

2.6.20 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Dönemin kar ve zararı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari yıl vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir. Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir. Geçmiş yıllardaki vergi yükümlülüğü ile ilgili düzeltme kayıtları ise diğer faaliyetlerden gider ve zararlar kalemi altında muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin bilanço tarihi itibarıyla; yasallaşmış veya büyük ölçüde yasallaşmış, ilgili geçici farkların ortadan kalkacağı tarihlerde geçerli olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri şerefiyenin ilk kez tanınmasında finansal tablolara alınmaz. İşletme birleşmeleri dışında, hem ticari hem de mali kar veya zararı etkilemeyen varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınması durumunda ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü finansal tablolara alınmaz. Ertelenmiş vergi geliri veya gideri ertelenmiş verginin doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmadığı durumlarda, dönemin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablolarına dahil edilir. Ertelenmiş vergi özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemde kaynaklanıyorsa, ilgili özkaynaklar kalemi altında muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğü, söz konusu geçici farkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapılacak tahmin edilen artış ve azalış oranlarında finansal tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü, tüm vergilendirilebilir geçici farklar için hesaplanırken ertelenmiş vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır. Ertelenmiş vergi varlığının bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde, ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri azaltılır.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.6.21 Çalışanlara sağlanan faydalar/kıdem tazminatları

Yürürlükteki kanunlara göre, Grup, emeklilik dolayısıyla veya istifa ve İş Kanunu'nda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle istihdamı sona eren çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğacak yükümlülük tutarlarının aktüeryal varsayımlar uyarınca net bugünkü değerine göre indirgenmiş ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Söz konusu karşılığın ölçülmesinde kullanılan aktüer varsayımlarındaki değişimlerden kaynaklı aktüer kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilerek konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Grup, ortaklara dağıtılabılır kar üzerinde yapılan birtakım düzeltmeler sonrası üst düzey yöneticiler ve idari personeline yönetim ikramiyesi vermekte olup söz konusu ikramiyenin tamamı eğer cari dönemde ödenmediyse ödenmeyen kısım için ilgili yıl içerisinde karşılık ayrılmaktadır.

2.6.22 Nakit akım tablosu

Konsolide nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansal faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir. Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

2.6.23 Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir. Alınan temettüleri ise tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kaydedilir.

2.6.24 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir. Nakit ve nakit benzerleri ilk kayda alınışta işlem maliyetleri dahil makul değerleri üzerinden müteakip dönemde ise etkin faiz oranı kullanılarak indirgenmiş maliyetleri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır.

2.6.25 Devlet teşvik ve yardımları

Devlet teşvik ve yardımları, teşviklerin alınacağına dair makul bir güvence olduğu ve Grup'un asgari koşulları yerine getirmesi durumunda, gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilir.

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

Bu tahmin ve varsayımlar, Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Grup'un önemli muhasebe varsayım ve tahminleri şunlardır:

a) Altın rezervleri ve maden ömürleri

Grup yönetimi, her bir bilanço döneminde görünür ve muhtemel maden rezervlerine istinaden yapmış oldukları tahminlerini gözden geçirmekte olup belirli dönemlerde ise bağımsız profesyonel değerlendirme şirketlerine görünür, mümkün ve muhtemel maden rezervlerinin miktarının tespitine yönelik Avustralya Arama Sonuçları, Maden Kaynakları ve Altın Rezervleri 2012 Standartları'na ("JORC") uygun olarak değerlendirme çalışmaları yaptırmakta ve rezerv miktarını "JORC" Standartları'nda belirtilen yetkinliklere haiz kişiler tarafından veya onların gözetiminde güncellemektedir. Söz konusu rezerv ve kaynak miktarları 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi, "SRK Consulting" tarafından "JORC" standartları doğrultusunda güncellenmiştir.

Söz konusu çalışmalar kapsamında, maden rezervlerinin belirlenmesinde kullanılan varsayımlar ve yöntemler, bir takım belirsizlikleri içinde barındırmakta (altın fiyatları, kurlar, jeografik ve istatistiksel değişkenler gibi) olup yeni bir bilginin kullanılabilir olmasına bağlı olarak maden rezervine istinaden geliştirilen varsayım ve yöntemler önemli ölçüde değişebilir. Maden varlıklarının maliyeti ve amortismanı söz konusu güncellemelere bağlı olarak ileriye dönük olarak düzeltilmektedir.

Grup yönetimi, her bir bilanço döneminde maden ömürlerine ilişkin tahminlerini gözden geçirmekte olup belirli dönemlerde ise bağımsız profesyonel değerlendirme şirketlerine Avustralya Arama Sonuçları, Maden Kaynakları ve Altın Rezervleri 2012 Standartları'na ("JORC") uygun olarak değerlendirme çalışmaları yaptırmakta ve maden ömürlerini "JORC" Standartları'nda belirtilen yetkinliklere haiz kişiler tarafından veya onların gözetiminde güncellemektedir. Söz konusu maden ömürleri 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla bağımsız profesyonel değerlendirme şirketi, "SRK Consulting" tarafından "JORC" standartları doğrultusunda güncellenmiştir.

b) Şerefiye ve maddi duran varlıkların taşınan değerleri

Maden varlıkları "üretim birimleri" yöntemi kullanılarak itfa edilmekte ve amortisman oranının hesaplanması için görünür ve mümkün işlenebilir altın rezerv miktarı kullanılmaktadır. Maden varlıkları dışında kalan gerek taşınabilir gerekse sabit olan diğer maddi duran varlıklar ise ilgili oldukları madenlerin ömürleri ile sınırlı olmak üzere faydalı ömürleri üzerinden doğrusal yöntem kullanılarak amortisman tabii tutulmaktadır. Görünür ve mümkün işlenebilir altın rezerv miktarı baz alınarak ve üretim birimleri yöntemi kullanılarak hesaplanan amortisman tutarları dönemler arasında değişkenlik gösterebilir ve birtakım maden varlıkları için amortisman, gerçekleşen ile tahmin edilen üretim miktarları arasındaki sapmadan dolayı etkilenebilmektedir. Söz konusu farklar, aşağıda belirtilen değişkenlerden veya varsayımlardan kaynaklanmaktadır:

- Yapılan çalışmalar neticesinde görünür ve mümkün işlenebilir altın rezerv miktarındaki değişimler,
- Zaman zaman önemli miktarlarda değişebilen rezervin tenor ("grade") oranı,
- Gerçekleşen altın fiyatı ile rezerv değerlendirme ve tenor tespit etme çalışmalarında dikkate alınan tahmini altın fiyatı,

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

b) Şerefiye ve maddi duran varlıkların taşınan değerleri (devamı)

- Maden sahalarında gerçekleşebilen ve önceden tahmin edilemeyen, faaliyetleri etkileyebilecek birtakım hususlar,
- Maden çıkarma, işleme ve rehabilitasyon maliyetlerinde, iskonto oranlarında, kur değişimlerinde tahmin edilemeyecek değişimler,
- Maden ömürlerindeki değişimlerin, faydalı ömürleri maden ömrüyle sınırlı olan ve doğrusal yöntemle amortismanına tabi tutulan sabit kıymetlerin faydalı ömürlerine olan etkileri.

Grup yönetimi tarafından gerçekleştirilen değer düşüklüğü testleri ise, yönetimin gelecekteki altın fiyatları hakkındaki tahminlerine, mevcut piyasa koşullarına, kurlara ve ilgili proje riskiyle birlikte vergi öncesi iskonto oranına bağlıdır.

Nakit üreten birimlerin geri kazanılabilir değeri, ilgili nakit üreten birimin kullanım değerinden veya satış maliyetleri düşüldükten sonraki gerçeğe uygun değerinden yüksek olanı olarak tespit edilir. Söz konusu hesaplamalar bir takım varsayımların ve tahminlerin kullanılmasını gerekli kılmaktadır. Altın fiyatlarına istinaden yapılan varsayım ve tahminlerdeki değişiklikler, madenlerin kullanım ömürlerini etkileyebilir ve bununla birlikte gerek şerefiye ve gerekse ilgili varlıkların taşınan değerleri üzerinde düzeltme gerektirebilecek koşullar ortaya çıkabilir.

Varlıklar, birbirlerinden bağımsız ve en küçük derecede nakit üreten birimler olarak gruplandırılır. Değer düşüklüğü göstergesinin tespit edilmesi durumunda ise, tahmin ve varsayımlar tespit edilen her bir nakit üreten birimden elde edilecek nakit akışları için oluşturulur. Gerek maddi duran varlıkların ve gerekse şerefiyenin değer düşüklüğü testleri kullanılan tahmin ve varsayımlardan ötürü belirli oranda bir belirsizlik içermektedir. Bu belirsizlik kullanılan görünür ve mümkün işlenebilir altın rezerv miktarından, mevcut ve gelecekte tahmin edilen altın fiyatlarından, iskonto oranlarından, kurlardan ve tahmini üretim maliyetlerinden kaynaklanmaktadır.

c) İşlenmeye hazır çıkartılmış maden cevheri kümeleri, üretim sürecindeki veya sevkiyata hazır hale getirilmiş altın ve gümüşten oluşan dore

İşlenmeye hazır çıkartılmış maden cevheri kümeleri ile üretim sürecindeki altın, belirli ölçümlerin sonucunda ve tahmin edilen üretim sürecine göre değişen geri dönüşüm oranı üzerinden ölçülmektedir. İşlenmeye hazır çıkartılmış maden cevheri kümeleri, üretim sürecindeki altının miktarı periyodik olarak yapılan sayımlar ve raporlamalarla tespit edilmektedir. Grup yönetimi, cevherin tahmin edilen tenor oranıyla gerçekleşen işlenmiş altın miktarını karşılaştırarak; tahmin edilen geri dönüşüm oranını gerçekleşen geri dönüşüm oranıyla aylık olarak karşılaştırmakta ve gerekli güncellemeleri yapmaktadır.

d) Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanması

Çevre rehabilitasyonu, maden sahalarının ıslahı ve kapanmasına istinaden konsolide finansal tablolara yansıtılan karşılıkların tutarı, Grup yönetiminin planlarına ve ilgili yasal düzenlemelerin gerektirdiklerine dayanmakta olup söz konusu plan ve yasal düzenlemelerdeki değişiklikler, kullanılan indirgenme oranları ve maden rezervlerine istinaden yapılan tahminlerdeki değişiklikler karşılıkları etkileyebilmektedir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

e) Gelir vergileri

Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili birçok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar gelir vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir.

Grup, vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlülüklerini kayıtlarına almaktadır. Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların, başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi karşılığı ve ertelenen vergi bakiyelerini etkileyebilecektir.

f) Yasal riskler

Grup, maden sektöründe faaliyetlerini sürdürdüğünden, yasalardan ve mevzuatlardan kaynaklanan birçok riske maruz kalmaktadır. Bilanço tarihi itibarıyla mevcut olan veya gelecekte maruz kalınacak yasal uygulamaların ve davaların sonuçları, Grup yönetiminin geçmiş tecrübeleri doğrultusunda ve alınan hukuki danışmanlıklar sonucunda, belirli bir oran dahilinde tahmin edilebilmektedir. Grup aleyhine alınabilecek bir karar veya uygulamanın olumsuz etkileri Grup'un faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyebilir.

g) Şüpheli alacak karşılığı

Grup'un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı oluşturulur. Grup alacaklarına ilişkin tahsilat performansını ve alacağın tahsil kabiliyetini değerlendirir ve bunun sonucunda şüpheli alacak karşılığını belirler. Şüpheli alacak karşılığı müşterilerin geçmiş ödeme performanslarından ve mali durumlarından yola çıkarak oluşturulmuş bir muhasebe tahminidir.

h) Bağlı ortaklık kontrol kaybı

Grup, Koza Ltd.'nin sermayesinin tamamına sahip olmasına rağmen yapılan işlemler neticesinde (11 Eylül 2015 tarihli Genel Kurul kararları ve aynı tarihli ana sözleşme değişikliği ile) Koza Ltd.'yi kontrol etmediğine ve önemli etkisinin bulunmadığını tespit etmiştir. Her biri 1 İngiliz Sterlini ("GBP") değerinde 2 adet A Grubu pay ile söz konusu şirkete ilişkin kontrol gücü A Grubu pay sahipleri tarafından atanan direktörler söz konusu şirketin tüm operasyonel ve yönetsel faaliyetlerine ilişkin tasarruf, ana sözleşme değişikliklerine karar ve onay verme, tasfiye işlemleri ve hisse devir işlemlerine ilişkin onay verme vb. haklar kazanmıştır. Dolayısı ile söz konusu Şirket maliyet bedeli ile duran varlıklarda "Finansal Yatırımlar" altında takip edilmiş ve kontrol kaybından doğan zarar, 31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıl itibarıyla konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu genel kurul ve alınan kararlara ilişkin, SPK tarafından 4 Şubat 2016 tarihli karar ile yasal süreç başlatılmış olup bu kararlar ilgili oluşacak nihai yargı kararları başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemde muhasebeleştirilecektir.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

3. FİNANSAL YATIRIMLAR

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

a) Tahvil ve Bonolar

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Tahvil ve Bonolar	7.688	7.388
Toplam	7.688	7.388

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarı ile vadeleri 2019 ve 2020 tarihli (31 Aralık 2016: 2019 ve 2020 tarihli), uzun vadeli tahvil ve bonolar ABD Doları cinsinden olup gerçeğe uygun değer değişimi konsolide kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen uzun vadeli finansal yatırımlar olarak sınıflandırılmışlardır. Söz konu tahvil ve bonoların ortalama faiz oranı %4,90'dır (31 Aralık 2016: %6,00).

b) Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar

Hesap Adı	30.09.2017		31.12.2016	
	TL	%	TL	%
Koza Ltd.	218.325	100	218.325	100
Toplam	218.325		218.325	

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarı ile satılmaya hazır varlıklar maliyet bedeli ile muhasebeleştirilmiş gerçeğe uygun değer ölçümü, Koza Ltd.'deki yasal süreçlerin devam etmesinden kaynaklı belirsizlikler nedeniyle hesaplanamamıştır.

c) Diğer Finansal Yatırımlar

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Koza İpek Tedarik Danışmanlık ve Araç Kiralama Ticaret A.Ş. (*)	98	98
Toplam	98	98

(*) 150 Bin TL tutarında sermaye ile kurulan Koza İpek Tedarik Danışmanlık ve Araç Kiralama Ticaret A.Ş., 3 Kasım 2011 tarihinde Ticaret Sicil Memurluğu'nda tescil olmuş ve 11 Kasım 2011 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanarak tüzel kişilik kazanmıştır. Söz konusu şirketin %26,67 hissesi Koza Anadolu Metal'e, %44,00 hissesi de bağlı ortaklık Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'ye aittir. Söz konusu Şirket önemlilik ilkesi dahilinde konsolidasyon kapsamına alınmamış ve maliyet bedeli ile finansal yatırımlar içerisinde gösterilmiştir.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

4. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Kasa	335	290
Banka	2.037.229	1.737.067
-Vadesiz Mevduat	14.578	25.950
<i>TL Vadesiz Mevduat</i>	11.257	24.267
<i>Yabancı Para Vadesiz Mevduat</i>	3.321	1.683
-Vadeli Mevduat	2.022.651	1.711.117
<i>TL Vadeli Mevduat</i>	1.993.440	1.671.114
<i>Yabancı Para Vadeli Mevduat</i>	29.211	40.003
Diğer Hazır Değerler	645	285
Toplam	2.038.209	1.737.642

30 Eylül 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un vadeli mevduatları, vadeleri 3 ay içerisinde olan ABD Doları ve TL cinsinden vadeli mevduatları içermekte olup ortalama faiz oranı sırasıyla yıllık %3,59 ve %14,16'dır (31.12.2016: ABD Doları ve TL cinsinden vadeli mevduatları içermekte olup ortalama faiz oranı yıllık %2,65 ve %11,10). Grup'un mevduatlarının bulunduğu bankaların kredi riskleri, bağımsız veriler dikkate alınarak değerlendirilmekte olup önemli herhangi bir kredi riski bulunmamaktadır.

Konsolide nakit akış tablosuna konu nakit ve nakit benzerlerinin detayları aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Nakit ve Nakit Benzerleri	2.038.209	1.737.642
Eksi: Faiz Tahakkuku	(6.040)	(9.324)
Toplam	2.032.169	1.728.318

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

5. STOKLAR

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un stoklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
İlk Madde ve Malzemeler	75.428	65.239
Yarı Mamüller	90.955	60.313
Mamüller	38.070	23.952
Ticari Mallar	325	395
Diğer Stoklar	340	7
Toplam	205.118	149.906

6. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un maddi duran varlıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Maden Varlıkları	223.319	219.039
Diğer Sabit Kıymetler	423.263	463.045
Toplam	646.582	682.084

a) Maden varlıkları

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un, maden hakları, maden geliştirme, ertelenen maden çıkarma maliyetleri, maden arazileri ile madenlerin kapanması ve rehabilitasyonu maliyetinden oluşmakta olup söz konusu maden varlıklarının net defter değerleri aşağıdaki gibidir.

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Maden Sahası Geliştirme Maliyeti	140.076	138.645
Araziler	42.311	41.710
Maden Tesisinin Rehabilitasyonu Maliyeti	29.429	29.070
Ertelenen Maden Çıkarma Maliyeti	8.084	7.981
Satın Alınan Maden Hakları Maliyeti	3.419	1.633
Toplam	223.319	219.039

Maden varlıklarının 1 Ocak - 30 Eylül 2017 ve 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap dönemleri içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

6. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)**a) Maden varlıkları (devamı)****30.09.2017****Maliyet Bedeli**

Hesap Adı	01.01.2017	Giriş	Çıkış	30.09.2017
Araziler	54.036	775	-	54.811
Maden Sahası Geliştirme Maliyeti	403.545	5.611	-	409.156
Ertelenen Maden Çıkarma Maliyeti	185.835	2.666	-	188.501
Maden Tesisinin Rehabilitasyonu Maliyeti	79.780	1.087	-	80.867
Satın Alınan Maden Hakları Maliyeti	13.924	1.963	-	15.887
Toplam	737.120	12.102	-	749.222

Birikmiş Amortisman (-)

Hesap Adı	01.01.2017	Dönem Amortismanı	Çıkış	30.09.2017
Araziler	12.326	174	-	12.500
Maden Sahası Geliştirme Maliyeti	264.900	4.180	-	269.080
Ertelenen Maden Çıkarma Maliyeti	177.854	2.563	-	180.417
Maden Tesisinin Rehabilitasyonu Maliyeti	50.710	728	-	51.438
Satın Alınan Maden Hakları Maliyeti	12.291	177	-	12.468
Toplam	518.081	7.822	-	525.903
Net Defter Değeri	219.039			223.319

31.12.2016**Maliyet Bedeli**

Hesap Adı	01.01.2016	Giriş	Çıkış	31.12.2016
Araziler	53.562	474	-	54.036
Maden Sahası Geliştirme Maliyeti	393.269	10.276	-	403.545
Ertelenen Maden Çıkarma Maliyeti	183.881	1.954	-	185.835
Maden Tesisinin Rehabilitasyonu Maliyeti	78.984	796	-	79.780
Satın Alınan Maden Hakları Maliyeti	13.924	-	-	13.924
Toplam	723.620	13.500	-	737.120

Birikmiş Amortisman (-)

Hesap Adı	01.01.2016	Dönem Amortismanı	Çıkış	31.12.2016
Araziler	10.492	1.834	-	12.326
Maden Sahası Geliştirme Maliyeti	252.951	11.949	-	264.900
Ertelenen Maden Çıkarma Maliyeti	175.692	2.162	-	177.854
Maden Tesisinin Rehabilitasyonu Maliyeti	49.094	1.616	-	50.710
Satın Alınan Maden Hakları Maliyeti	12.154	137	-	12.291
Toplam	500.383	17.698	-	518.081
Net Defter Değeri	223.237			219.039

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

6. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

b) Diğer sabit kıymetler

Diğer sabit kıymetlerin 1 Ocak - 30 Eylül 2017 ve 1 Ocak - 31 Aralık 2016 hesap dönemleri içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

30.09.2017

Maliyet Bedeli

Hesap Adı	01.01.2017	Giriş	Çıkış	30.09.2017
Araziler, Yerüstü Düzenleri, Binalar	357.436	2.052	-	359.488
Makine, Tesis ve Cihazlar	533.763	14.639	-	548.402
Taşıtlar	121.894	1.994	(31.957)	91.931
Döşeme ve Demirbaşlar	57.173	4.910	(1.969)	60.114
Diğer Maddi Duran Varlıklar	8.627	1.547	-	10.174
Yapılmakta Olan Yatırımlar (*)	4.668	15.335	-	20.003
Toplam	1.083.561	40.477	(33.926)	1.090.112

Birikmiş Amortisman (-)

Hesap Adı	01.01.2017	Dönem Amortismanı	Çıkış	30.09.2017
Yerüstü Düzenleri, Binalar	124.984	12.135	-	137.119
Makine, Tesis ve Cihazlar	378.516	37.512	-	416.028
Taşıtlar	68.717	6.770	(13.053)	62.434
Döşeme ve Demirbaşlar	46.021	4.479	(1.714)	48.786
Diğer Maddi Duran Varlıklar	2.278	204	-	2.482
Toplam	620.516	61.100	(14.767)	666.849
Net Defter Değeri	463.045			423.263

(*) Yapılmakta olan yatırımlara ve makine, tesis ve cihazlara ilaveler ağırlıklı olarak Himmetdede-Kayseri ve Ovacık-Bergama-İzmir maden bölgesindeki yatırımlarından oluşmaktadır.

30 Eylül 2017 tarihi itibarı ile Grup'un gayrimenkulleri üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından konulmuş olan şerhler bulunmaktadır.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.

30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

6. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

b) Diğer sabit kıymetler

31.12.2016

Maliyet Bedeli

Hesap Adı	01.01.2016	Giriş	Çıkış	Bağlı Ortaklıktan Çıkış (**)	31.12.2016
Araziler, Yerüstü Düzenleri, Binalar	348.280	9.156	-	-	357.436
Makine, Tesis ve Cihazlar	549.374	3.769	-	(19.380)	533.763
Taşıtlar	127.641	-	(5.299)	(448)	121.894
Döşeme ve Demirbaşlar	64.228	2.729	-	(9.784)	57.173
Diğer Maddi Duran Varlıklar	8.627	-	-	-	8.627
Yapılmakta Olan Yatırımlar (*)	9.884	204	(5.420)	-	4.668
Toplam	1.108.034	15.858	(10.719)	(29.612)	1.083.561

Birikmiş Amortisman (-)

Hesap Adı	01.01.2016	Dönem Amortismanı	Çıkış	Bağlı Ortaklıktan Çıkış (**)	31.12.2016
Yerüstü Düzenleri, Binalar	116.212	8.772	-	-	124.984
Makine, Tesis ve Cihazlar	326.535	64.100	-	(12.119)	378.516
Taşıtlar	67.134	7.162	(5.299)	(280)	68.717
Döşeme ve Demirbaşlar	48.090	4.050	-	(6.119)	46.021
Diğer Maddi Duran Varlıklar	2.278	-	-	-	2.278
Toplam	560.249	84.084	(5.299)	(18.518)	620.516

Net Defter Değeri

547.785

463.045

(*) Yapılmakta olan yatırımlara ve makine, tesis ve cihazlara ilaveler ağırlıklı olarak Himmetdede-Kayseri ve Ovacık-Bergama-İzmir maden bölgesindeki yatırımlarından oluşmaktadır.

(**) Grup'un 31 Aralık 2015 tarihine dek konsolide ettiği Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklıkları Bugün Televizyon Radyo ve Perekende A.Ş., Yaşam Televizyon Yayın Hizmetleri A.Ş. ve Koza İpek Basın ve Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş., 2016 yılı içerisinde KHK ile ticaret sicil kaydının resen terkin edilmesi nedeniyle iştirakleri Koza Prodüksiyon ve Ticaret A.Ş., Rek-Tur Reklam Pazarlama ve Ticaret Ltd. Şti. ve İpek Online Bilişim Hizmetleri Ltd. Şti. ile birlikte 2016 yılından itibaren konsolidasyon kapsamına girmemiştir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarı ile Grup'un gayrimenkulleri üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından konulmuş olan şerhler bulunmaktadır.

7. KARŞILIKLAR

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un karşılıklar, koşullu varlıklar ve yükümlülükler detayı aşağıdaki gibidir:

i. Borç Karşılıkları

a) Kısa Vadeli Borç Karşılıkları

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Çevre Rehabilitasyonu, Maden Sahalarının Islahı ve Maden Kapama Karşılığı	52.615	23.081
Rödevans ve Devlet Maden Hakkı Gider Karşılığı	40.042	41.271
Vergi Ceza Karşılığı (*)	104.697	-
Dava Karşılığı (**)	5.268	5.143
Toplam	202.622	69.495

b) Uzun Vadeli Borç Karşılıkları

Hesap Adı	30.09.2017	31.12.2016
Çevre Rehabilitasyonu, Maden Sahalarının Islahı ve Maden Kapama Karşılığı	12.029	7.284
Vergi Ceza Karşılığı (*)	-	104.697
Toplam	12.029	111.981

(*) Grup'un, 2011 – 2016 dönemi ile ilgili vergi inceleme sonuçlarına göre 2017 yılı sonunda ve 2018 yılında ödediği vergi ceza karşılığı tutarıdır.

(**) Grup'un dava karşılıkları ağırlıklı olarak açılan işe iade ve işçi tazminat davalarından oluşmaktadır.

ii. Devam etmekte olan önemli davalar

a) Ovacık madeni ile ilgili davalar:

Grup aleyhine, Ovacık madeninin kurulmuş olduğu bölge için verilmiş olan 18 Şubat 2009 tarihli ve 1654 sayılı ÇED olumlu kararının yürürlüğünün durdurulması ve iptali talepli olarak da davalar açılmış olup davacıların yürütmeyi durdurma talepleri reddedilmiş, red kararına karşı Bölge İdare Mahkemesi nezdinde yaptıkları itiraz da reddedilmiştir. Bu davalarda Grup lehine olarak davaların reddine ilişkin İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin E.2009/608 ve K.2011/1634 sayılı karar tesis edilmiş, karar karşı tarafça temyiz edilmiş, temyiz aşamasında davacıların yürütmenin durdurulması istemleri reddedilmiştir. Anılan İzmir 3. İdare Mahkemesi kararı, Danıştay 14. Dairesi E.2012/736 ve K.2014/4709 sayılı kararı ile bilirkişi inceleme eksikliği gerekçesi ile bozulmuştur.

Davaya konu olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen ÇED Olumlu Kararı ve Çevre İzin ve Lisansının geçerliliği ve yasal mevzuata uygun olarak alınmış izinler devam etmekte olup işletme faaliyetlerini engelleyecek bir durum bulunmamaktadır. Danıştay 14. Dairesi tarafından verilen bozma kararına karşı karar düzeltme yoluna başvurulmuştur. 2017 yılı itibarıyla yargılama derdesttir.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

a) Ovacık madeni ile ilgili davalar (devamı):

40 sayılı GSM (İşyeri açma ve işletme ruhsatları) ruhsatının iptaline ilişkin olarak açılmış üç dava bulunmaktadır. Davalardan biri henüz başlangıç aşamasında olup usulü işlemler yapılmaktadır. Diğer iki davada davacıların yürütmenin durdurulması istemi reddedilmiş, red kararına yapılan itirazlar da Bölge İdare Mahkemesi'nce reddedilmiş, nihayetinde davaların reddine karar verilmiştir. Bu kararlardan İzmir 4. İdare Mahkemesi E.2011/2271 - K.2013/1055 no'lu karar karşı tarafça temyiz edilmiş, temyiz aşamasında Danıştay 8. Dairesi tarafından E.2013/11561 sayılı karar ile davacıların yürütmeyi durdurma talepleri reddedilmiştir. 2017 yılı itibarıyla yargılama derdestir.

Ovacık madeninde inşa edilen yeni depolama alanı yatırımına istinaden "Ovacık Atık Depolama Tesisi Kapasite Artışı Projesi" ile ilgili alınan 3 Haziran 2009 tarihli ÇED olumlu işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali talebi ile ilgili de dava açılmıştır. Davada yürütmenin durdurulması isteminin keşif ve bilirkişi incelemesi akabinde görüşülmesine karar verilmiş olup mahallinde keşif ve bilirkişi yapılması yönünde ara karar oluşturulmuş bilirkişi incelemesi 21 Ocak 2013 tarihinde yapılmıştır ve bilirkişiler raporlarında ÇED olumlu kararının bilimsel gerekçelere, tekniğe ve yasal mevzuata uygun alındığını belirtmişlerdir. Rapora istinaden İzmir 2. İdare Mahkemesi de yürütmenin durdurma isteminin reddine oybirliğiyle karar vermiştir.

Davacıların yürütmenin durdurulması kararına karşı Bölge İdare Mahkemesi nezdinde yaptıkları itirazda yine reddedilmiştir.

İzmir 2. İdare Mahkemesi 2009/1298 E. - 2013/1540 karar numarası ile davanın reddine karar vermiştir. Temyiz aşamasında Danıştay 14. Dairesi tarafından E. 2014/1576 sayılı karar ile davacıların yürütmeyi durdurma talepleri reddedilmiştir. 2017 yılı itibarıyla yargılama derdestir.

Grup, Bergama İlçesi, Kapıkaya Köyü sınırları içerisinde bulunan maden sahası ile ilgili, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirilmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün ve 'Proje İptal Duyurusu' konulu elektronik postası ile müvekkil şirkete bildirilen işlemin, öncelikle 'yürütmenin durdurulmasına' akabinde 'iptaline' karar verilmesi talepli, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na dava açmıştır. İzmir 1. İdare Mahkemesi E. 2015/6 numarası alan dava Grup lehine sonuçlanmış işlemin iptaline karar verilmiştir. İptale ilişkin karar Danıştay tarafından onanmıştır.

Ovacık 3. Atık Depolama Tesisi için düzenlenen ÇED olumlu kararının iptali için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı aleyhinde İzmir 3. İdare Mahkemesinin 2017/1432 E. sayılı davası açılmış olup Grup tarafından davaya müdahil olunmuştur. Yargılama henüz devam etmektedir.

Ovacık Altın Madeni için 2009/7 genelgesi hükümlerine göre verilen ÇED olumlu kararının iptali için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı aleyhinde İzmir 6. İdare Mahkemesinin 2017/1317 E. sayılı davası açılmış olup Grup tarafından davaya müdahil olunmuştur. Yargılama henüz devam etmektedir.

Diğer davaların sonuçları Grup'un faaliyetlerini etkilemeyecek niteliktedir.

b) Havran madeni ile ilgili davalar :

Eylül 2006'da Havran madeninde faaliyet göstermek için alınmış olan maden sondaj ruhsatları ve ilgili işletme ruhsatının iptali için açılmış üç ayrı dava mevcuttur. Yapılan yargılamalarda mahkemeler, Havran madeninde ruhsatların ilgili mevzuata uygun şekilde verildiğini tespit etmişler ve bu tespitlerine kararlarında değinmişlerdir. Söz konusu davalarda, Yerel Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir. Karşı taraf tüm kararlar hakkında temyiz yoluna başvurmuştur.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

a) Havran madeni ile ilgili davalar (devamı):

Temyiz talebi neticesinde görülmekte olan davalardan ikisinde Danıştay, dava konusu yerin zeytinlik alanlarının yakınlığını mesnet göstererek bozma kararı vermiştir. Grup'un bozma kararlarına karşı karar düzeltme istemi reddedilmiştir. Bu davalar bozma kararı ile Yerel Mahkemeye gelmiş, Yerel Mahkeme tarafından Grup lehine olan önceki red kararında ısrar edilmiştir. Yerel Mahkeme tarafından verilen ısrar kararlarına karşı, davacılar tarafından temyiz yoluna başvurulmuş olup temyiz istemi Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu nezdinde karara bağlanacaktır. Davalardan bir diğeri ise hâlihazırda halen temyiz incelemesindedir ve bu davada Danıştay 8. Dairesi 2009/9043 E. Sayısı ile davacıların yürütmenin durdurulması taleplerini reddetmiştir. Bu davanın ısrar kararlarına ilişkin verilecek olan Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararını beklemesi beklenmektedir. Havran madeninde devam eden üretim faaliyeti bulunmamaktadır ve bu nedenle durumun Grup faaliyetlerine etkisi bulunmamaktadır. 2017 yılı itibarıyla yargılama derdesttir.

Havran 28237 sayılı saha ile ilgili olarak Balıkesir İdare Mahkemesinin 2017/1313 E. sayılı dosyasından verilen 2017/2594 sayılı karar ile ruhsatın iptaline karar verilmiştir.

Diğer davaların sonuçları Grup'un faaliyetlerini etkilemeyecek niteliktedir.

c) Kaymaz madeni ile ilgili davalar:

1794 sayılı ÇED olumlu izni işleminin yürütmesinin durdurulma ve iptali talepli olarak Çevre ve Orman Bakanlığı'na dava açılmıştır. Bu davada, Yerel Mahkeme Grup lehine olarak, ÇED olumlu kararında mevzuata aykırılık mevcut olmaması ve diğer sebeplerle, davacılar tarafından feragat eden kısım için karar verilmesine yer olmadığına, devam eden davacılar yönünden ise davanın reddine kısmen karar vermiştir. Karşı tarafça bu karar temyiz edilmiş, Danıştay 14. Dairesi tarafından verilen bozma kararına karşı karar düzeltme yoluna başvurulmuştur.

Davaların sonuçlarının Grup'un faaliyetlerini etkilemeyecek nitelikte olması beklenmektedir.

Kaymaz Altın Madeni İşletmesi'nin, 43539 ve 82567 ruhsat numaralı sahalar içerisinde yer alan, tarım arazilerinde faaliyetin durdurulmasına ilişkin işlemlere karşı, Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından; Eskişehir 1. İdare Mahkemesi. E.2014/1084 ve Eskişehir 1. İdare Mahkemesi. E.2014/760 sayıları ile yürütmenin durdurulması ve iptal talepli davalar açılmıştır. Bu davalardan, İR 43539 ruhsat sayılı sahaya ilişkin olarak açılan Eskişehir 1. İdare Mahkemesi. E.2014/760 sayılı davada mahkeme, 'yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiş' bu karara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde itiraz edilmiştir. İR 82567 ruhsat sayılı sahaya ilişkin olarak açılan E.2014/1084 sayılı davada ise, 'yürütmeyi durdurma' isteminin keşif ve bilirkişi incelemesinin yapılmasından ve hazırlanacak bilirkişi raporunun incelenmesinden sonra incelenmesine ve dosyada keşif ve bilirkişi incelenmesi yapılmasına karar vermiştir. Her iki dava da Grup lehine sonuçlanmıştır. Karşı tarafın temyizi üzerine Danıştay'ca mahkeme kararının yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

d) Diğer madenler ile ilgili davalar:

Bu davalar bir kısım ruhsatlı sahada faaliyetin genişletilmesi ve/veya yeni faaliyete geçilecek sahaların izin ve ruhsatları ile ilgili davalardır.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

d) Diğer madenler ile ilgili davalar (devamı):

Gelintepe Madeni ile ilgili davalar:

18 Eylül 2009 tarihli “Gelin Tepe Altın Madeni Açık Ocak İşletmeciliği Projesi” ile ilgili verilen ÇED olumlu işleminin yürürlüğünün durdurulması ve iptali istemi ile iki dava açılmıştır. Bu davalarda savunmalar verilmeye başlanmış, Gelintepe Projesi ÇED olumlu izninin iptali için açılan davalarda davacıların yürütmeyi durdurma talepleri Yerel Mahkeme tarafından reddedilmiştir. Davalardan biri için keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiştir. Keşif 28 Haziran 2012 tarihinde gerçekleştirilmiş ve bilirkişilere raporu ibraz etmeleri için 90 gün süre verilmiştir. Bilirkişi raporu aleyhe tesis edilmiş olup rapora itiraz edilmiştir. İzmir 3. İdare Mahkemesinde 2010/1310 E. ve 2009/1711 E. sayısı ile görülen davalarda dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir, kararlar temyiz edilmiştir. Söz konusu maden sahası henüz operasyonel olmadığından bu davalar sonucu alınan kararlardan Grup’un faaliyetleri etkilenmeyecektir.

Çukuralan Madeni ile ilgili davalar:

Çukuralan madeni ile ilgili verilen ÇED olumlu raporlarının iptaline ilişkin üç dava açılmıştır. 2 Eylül 2009 Tarihli “Çukuralan Altın Madeni Açık Ocak İşletmeciliği Projesi” ile ilgili verilen ÇED olumlu işleminin yürürlüğünün durdurulması ve iptali istemi ile ilgili bir adet dava açılmıştır. “Çukuralan Altın Madeni Açık ve Kapalı Ocak İşletmesi Kapasite Artırımı Projesi” ile ilgili olarak 3 Kasım 2010 tarihinde verilen ÇED olumlu kararının iptali istemiyle dava açılmıştır. “Çukuralan Altın Madeni Açık ve Kapalı Ocağı İşletmeleri 2. Kapasite Artırımı Projesi” ile ilgili verilen ÇED olumlu işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemi ile dava açılmıştır. Her üç davada da keşif ve bilirkişi incelemesine karar verilmiş olup davalara ilişkin keşifler 28 Şubat 2012 günü yapılmıştır. Bilirkişi raporu tesis edilmiş, Grup lehine olduğu görülmüştür. Davalarda davacıların yürütmenin durdurulması istemleri reddedilmiş, yürütmenin durdurulması kararına karşı Bölge İdare Mahkemesi nezdinde yapılan itiraz da yine reddedilmiştir.

Bu davalar sonuçlanmış olup davalarda Grup lehine olarak; 31 Aralık 2012 tarihinde 2 Eylül 2009 Tarihli “Çukuralan Altın Madeni Açık Ocak İşletmeciliği Projesi” ile ilgili verilen ÇED olumlu işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali konulu İzmir 4. İdare Mahkemesi 2009/1705 E. Sayılı davada dava konusu işleminde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle 2012/2447 karar sayısı ile davanın reddine karar verilmiştir.

31 Aralık 2012 tarihinde “Çukuralan Altın Madeni Açık ve Kapalı Ocak İşletmesi Kapasite Arttırımı Projesi” 3 Kasım 2010 tarihinde verilen ÇED olumlu kararının yürütmesinin durdurulması ve iptali konulu, İzmir 4. İdare Mahkemesi 2011/665 E. sayılı davada dava konusu işleminde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle 2012/2446 Karar sayısı ile davanın reddine karar verilmiştir.

31 Aralık 2012 tarihinde “Çukuralan Altın Madeni Açık ve Kapalı Ocağı İşletmeleri 2. Kapasite Artırımı Projesi” ile ilgili verilen 11 Mart 2011 tarihli ÇED olumlu işleminin yürütmesinin durdurulması ve iptali konulu, İzmir 4. İdare Mahkemesi 2011/1041 E. Sayılı davada dava konusu işleminde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle 2012/2518 karar sayısı ile davanın reddine karar verilmiştir.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

d) Diğer madenler ile ilgili davalar (devamı):

Her üç karar da davacılar tarafından yürütmenin durdurulması talepli olarak temyiz edilmiş olup davacıların yürütmenin durdurulması istemleri Danıştay 14. Hukuk Dairesi'nce 26 Haziran 2013 tarihinde reddedilmiştir.

Çukuralan İşletmesi 3. Kapasite Artırımı projesi için verilen ÇED olumlu raporunun iptali amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı aleyhinde İzmir 6. İdare Mahkemesinde 2017/1656 E. sayılı dava açılmış olup Grup tarafından davaya müdahil olunmuştur. Yargılama henüz devam etmektedir.

Yerlitahtacı Madeni İle ilgili davalar:

18 Kasım 2009 tarihli "Yerlitahtacı Altın Madeni Açık Ocak İşletmeciliği Projesi" ile ilgili verilen ÇED olumlu işleminin yürürlüğünün durdurulması ve iptali istemi ile ilgili iki dava açılmıştır. Yerlitahtacı Projesi ÇED olumlu izninin iptali için açılan davada keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verilmiş ve keşif gerçekleştirilmiştir. İzmir 4. İdare Mahkemesi 2010/533 esas sayılı dosyada 2012/2444 K. sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, karar temyiz edilmiştir. İzmir 4. İdare Mahkemesi 2009/1810 E. Sayılı davada ise davanın konusunu oluşturan işlem İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin 2010/533 E.- 2012/2444 K. sayılı kararı ile iptal edildiğinden konusu kalmayan davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına 2012/2448 K. numarası ile karar verilmiş, işbu karar da temyiz edilmiştir. Söz konusu maden sahası henüz operasyonel olmadığından ve Grup'un üretimine ve mevcut rezerv/kaynak toplamına herhangi bir etkisi bulunmadığından bu davalar sonucu alınan kararlardan Grup'un faaliyetleri etkilenmeyecektir.

Kayseri-Himmetdede Madeni İle ilgili davalar:

Grup aleyhine, Himmetdede madenin kurulmuş olduğu bölge için verilmiş olan, 15 Mart 2012 tarihli ve 2456 sayılı ÇED olumlu kararının yürürlüğünün durdurulması ve iptali talepli olarak iki dava açılmıştır. Bu davalarda; Kayseri 2. İdare Mahkemesi E.2014/697 K.2014/808 ve Kayseri 2. İdare Mahkemesi E.2014/804 K.2014/799 sayılı kararlar ile davaların reddine karar verilmiştir. 26.09.2014 tarihinde davanın reddine karar verilmiştir. Karar 27.10.2014 tarihinde davacı tarafından temyiz edilmiş olup tarafımızca 05.12.2014 tarihinde temyize cevap dilekçesi sunulmuştur. Yerel mahkeme kararı, Danıştay 14. Dairesi'nin 30.04.2015 tarih ve 2014/11554 E., 2015/3506 K. sayılı kararıyla bozulmuştur. 27.10.2015 tarihinde verilen kararlar dava dilekçesinin reddine karar verilmiştir. Dava, 24.11.2015 tarihinde davacı tarafından yenilenmiştir. 27.01.2016 tarihinde tarafımızca yeniden müdahillik talebinde bulunulmuştur. 12.04.2016 tarihinde davanın kabulüne karar verilmiştir. 18.05.2016 tarihinde müdahil olarak tarafımızca temyiz edilmiştir. Danıştay 14. Dairesi'nin 10.08.2016 tarihli kararıyla, davalı idarenin temyiz talebinde bulunmaması sebebiyle, müdahil olarak yürütmenin durdurulması talebimiz reddedilmiştir. Dava halen Danıştay'da temyiz incelemesindedir.

İptal kararı üzerine yeni düzenlenen 14/7/2016 tarihli ÇED olumlu raporunun iptali için 2 adet dava açılmış ve Grup tarafından müdahil olunmuştur. Kayseri 2. İdare Mahkemesi 2016/814 E. ve Kayseri 1. İdare Mahkemesi 2016/756 E. sayılı davalar açılmıştır. Davaların reddine 2017 yılında karar verilmiş olup davacı yanın Temyiz yoluna başvurma hakkı bulunmaktadır.

Gümüşhane-Mastra Madeni İle ilgili davalar:

Mastra Altın Madeni İşletmesi'nin patlayıcı madde satın alma ve kullanma izin belgesinin yenilenmesi talebine ilişkin, zımni red işlemine karşı 'yürütmenin durdurulması ve iptal talepli' olarak, Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/1621 sayılı dava açılmış olup açılan dava henüz başlangıç aşamasındadır. Bilahare izin verilmesi nedeniyle davadan feragat edilmiştir.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

d) Diğer madenler ile ilgili davalar (devamı):

Grup'un bir kısım ruhsatlı sahalarında, madencilik faaliyetlerinde bulunmak için gerekli orman izni talepleri, ilgili Orman Bölge Müdürlükleri tarafından red edilmiştir. İlgili red kararlarına karşı yürütmenin durdurulması ve akabinde işlemin iptaline karar verilmesi talebi ile Orman Genel Müdürlüğü'ne İR.5534 ruhsat nolu saha için; Eskişehir 2.İdare Mahkemesi E.2014/609, İR.5534 ruhsat nolu saha için; Eskişehir 2. İdare Mahkemesi E.2014/610, İR.82050 ruhsat nolu saha için; Eskişehir 1.İdare Mahkemesi E.2014/475, İR.82050 ruhsat nolu saha için; Eskişehir 2. İdare Mahkemesi E.2014/1120, İR.72032 ruhsat nolu saha için; Aksaray İdare Mahkemesi E.2014/604, İR.71740 ruhsat nolu saha için; Adana 1. İdare Mahkemesi E.2014/1024, İR.72090 ruhsat nolu saha için; Adana 2. İdare Mahkemesi E.2014/2621, İR.61929 ruhsat nolu saha için; Ordu İdare Mahkemesi E.2014/652, İR.61840 ruhsat nolu saha için; Ordu İdare Mahkemesi E.2014/653, İR.4345 ruhsat nolu saha için; Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/1413, İR.4345 ruhsat nolu saha için; Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/699, İR.201001935 ruhsat nolu saha için; Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/1090 mahkemeleri nezdinde on iki adet dava açılmıştır. Açılmış bulunan davalardan 11 tanesi Grup lehine sonuçlanarak Danıştay'ca onaylanmış ve kesinleşmiş, sadece Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/1090 E sayılı dosya aleyhe sonuçlanmıştır.

Eskişehir Söğüt'te bulunan 82050 ruhsat sayılı saha ile ilgili olarak açılan, Eskişehir 2. İdare Mahkemesi E.2014/1120 nolu davada mahkeme tarafından 31 Aralık 2014 tarihinde Grup lehine yürütmeyi durdurma kararı vermiştir.

Giresun ilinde bulunan İR.61929 ve İR.61840 sayılı sahalar ile ilgili açılan davalarda Ordu İdare Mahkemesi E.2014/653 ve Ordu İdare Mahkemesi E.2014/652 nolu davalarda Grup lehine olarak; önce yürütmeyi durdurma kararı vermiş, verilen yürütmeyi durdurma kararlarına karşı, davalı idare tarafında Bölge İdare Mahkemesine yapılan itirazlar Ordu Bölge İdare Mahkemesi E.2014/222 ve Ordu Bölge İdare Mahkemesi E.2014/221 sayılı kararlar ile Grup lehine reddedilmiştir. Anılan yürütmeyi durdurma kararları doğrultusunda, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan İR.61929 ve İR.61840 sayılı ruhsat sahalarındaki bulunan ormanlık alanlarda projelendirilen alanlara ilişkin olarak 'olur'lar alınmıştır. Ardından davaların esasları görülmüş ve Ordu İdare Mahkemesi E.2014/653 K.2014/1854, ve Ordu İdare Mahkemesi E.2014/652 K.2014/1853 nolu kararları ile Grup lehine, davayı esastan kabul ederek, red işlemlerini iptal etmiştir.

Adana ilinde bulunan İR.71740 sayılı saha ile ilgili açılan davada, Adana 1. İdare Mahkemesi 2014/1024 E. sayılı ile Grup lehine yürütmenin durdurulması kararı verilmiş, bu karar doğrultusunda, ilgili İR.71740 sayılı ruhsat sahasında bulunan ormanlık alanlarda projelendirilen alanlar için Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan 'olur' alınmıştır. Davalı idarenin itirazları üzerine, Adana Bölge İdare Mahkemesi'nin 20.11.2014 tarih ve 2014/1844 nolu kararı ile 'yürütmenin durdurulması' kaldırılmıştır. İlgili mahkemenin kararı üzerine, İR.71740 sayılı ruhsat sahasında bulunan ormanlık alanlarda projelendirilen alanlar için Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan 'olur' için 'iptal' verilmiştir.

Gümüşhane ilinde bulunan İR.4345 ruhsat sayılı saha ile ilgili açılan davalardan; Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/1090 sayılı ile görülen dava mahkeme 'yürütmenin durdurulması' isteminin reddine karar vermiş, bu karara ilişkin yapılan itiraz da Trabzon Bölge İdare Mahkemesi E.2014/422 sayılı kararı ile 'red' edilmiştir. Atık havuzu alt yapı tesisi için orman izni verilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin olarak Trabzon İdare Mahkemesi nezdinde E.2014/1413 sayılı ile görülen davada da, mahkeme 'yürütmenin durdurulması isteminin reddine' karar vermiştir. Trabzon İdare Mahkemesi E.2014/699 K.2014/1621 nolu davada ise Grup lehine olarak; 'dava konusu işlemin iptali'ne karar vermiştir.

7. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

ii. Devam etmekte olan önemli davalar (devamı)

d) Diğer madenler ile ilgili davalar (devamı):

Grup tarafından ilişkili içerisinde bir şirkete devredilen, Niğde ili Çiftehan ilçesi sınırları içinde bulunan arama 75500 ruhsat nolu sahanın, ruhsatının iadesine ilişkin olarak rödevans sahibi tarafından Grup'a dava açılmıştır. Dava ilk derece mahkemesinde Grup aleyhinde neticelenmiş olup kanun yollarına başvurulmuştur.

e) Grup'un yurtdışındaki Bağlı Ortaklığı ile ilgili davalar:

Grup'un %100 hissesine sahip olduğu Londra merkezli Koza Ltd.'nin ana sözleşme değişikliği ve imtiyazlı pay tesisi ile yönetim kurulu değişikliği işlemlerine karşı hukuksal süreç başlatılmış olup Londra mahkemelerinde hukuksal süreç devam etmektedir.

f) Söğüt projesi ile ilgili davalar:

Gübre Fabrikaları T.A.Ş.'ye ait bulunan Söğüt ilçesindeki sahaların rödevans sözleşmesinin iptali için 2015 yılında açılmış bulunan İstanbul 6. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2015/1344 E. sayılı davası henüz derdest olup sonuçlanmamıştır.

g) Eski yöneticilere açılan sorumluluk davaları:

Kayım atama kararının ardından SPK tarafından yapılan değerlendirmeler neticesinde Grup'un önceki yönetim kurulu üyeleri hakkında Grup'u çeşitli nedenlerle zarara uğrattıkları için sorumluluk davası açılması talimatı verilmiş olup eski yöneticiler hakkında Ankara Ticaret Mahkemeleri nezdinde muhtelif sorumluluk davaları açılmış olup davalar henüz derdesttir.

Grup faaliyetlerini etkileyecek nitelikte olan davalar hakkındaki gelişmeler yasal periyotlarla kamuyu aydınlatma platformunda duyurulmaktadır.

h) Toplu ruhsat iptalleri ile ilgili davalar:

20 Temmuz 2016 Tarihli bakanlık oluru ile Grup'a ait 162 adet maden arama ve işletme ruhsatının iptaline karar verilmiş, iptal kararlarına karşı muhtelif mahkemelerde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aleyhine muhtelif davalar açılmıştır. Yargılama süreci devam ederken Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Grup arasında 659 sayılı KHK hükümleri uyarınca bir sulh protokolü akdedilmiş olup yürürlüğe girmiştir. Buna göre İptal edilen ruhsatlardan 142 tanesi hakkında Grup tarafından işletme projeleri revize edilerek bakanlığa sunulacak ve bakanlık tarafından incelemeler devam ettirilerek evvelce iptaline karar verilen başvurular neticelendirilecektir.

i) Personel davaları ve sözleşmeden doğan alacak davaları:

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Grup aleyhine devam eden 128 adet personel davaları ve diğer alacak davalarının toplam tutarı 6.656 Bin TL'dir.

i) Diğer hukuki süreçler:

Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği'nin 26 Ekim 2015 tarihli kararına istinaden Grup'un yönetimi, Kayyım heyetine, akabinde 22 Eylül 2016 tarihinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na ("TMSF") devredilmiş olup bu rapor tarihi itibarıyla, Grup nezdinde Savcılık Makamı, Emniyet Mali Suçlar Şubesi ve SPK tarafından çeşitli inceleme ve çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca Kayyım atanmasına neden olan olaylar ile ilgili olarak Grup'un önceki yöneticileri hakkında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen iddianame Ankara 24. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edilmiş olup 2017/44 E. sayılı dosya ile yargılama başlamış ve halen devam etmektedir.

İPEK DOĞAL ENERJİ KAYNAKLARI ARAŞTIRMA VE ÜRETİM A.Ş.**30 EYLÜL 2017 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

8. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Cari ve önceki dönemde Grup'un hasılat ve satışlarının maliyeti detayı aşağıdaki gibidir:

Hesap Adı	01.01.2017 30.09.2017	01.07.2017 30.09.2017	01.01.2016 30.09.2016	01.07.2016 30.09.2016
Yurtiçi Satışlar	766.057	265.025	804.973	288.360
Yurtdışı Satışlar	19.139	5.216	7.221	4.563
Diğer Gelirler	1.996	731	7.335	285
Satıştan İadeler (-)	(1.228)	(652)	(725)	(199)
Satış İskontoları (-)	-	-	(26)	(2)
Diğer İndirimler (-)	(36)	(15)	(179)	(57)
Net Satışlar	785.928	270.305	818.599	292.950
Satışların Maliyeti (-)	(355.692)	(140.015)	(350.493)	(115.878)
Satışların Maliyeti (-)	(355.692)	(140.015)	(350.493)	(115.878)
Ticari Faaliyet Brüt Kar	430.236	130.290	468.106	177.072

9. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

Cari ve önceki dönemde Grup'un finansman gelirleri ve giderleri detayı aşağıdaki gibidir:

a) Finansman Gelirlerinin Detayı

Hesap Adı	01.01.2017 30.09.2017	01.07.2017 30.09.2017	01.01.2016 30.09.2016	01.07.2016 30.09.2016
Kambiyo Karları	177.429	54.138	175.252	76.539
Toplam	177.429	54.138	175.252	76.539

b) Finansman Giderlerinin Detayı

Hesap Adı	01.01.2017 30.09.2017	01.07.2017 30.09.2017	01.01.2016 30.09.2016	01.07.2016 30.09.2016
Kambiyo Zararları	(182.959)	(47.161)	(151.036)	(45.184)
Faiz ve Diğer Finansal Giderler	(8.393)	(3.390)	(5.503)	(3.432)
Toplam	(191.352)	(50.551)	(156.539)	(48.616)